PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК IX КВІТЕНЬ — APRIL, 1968 ЧИСЛО 4

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ
РІК IX КВІТЕНЬ, 1968
Ч. 4 Виходить раз у місяць
Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська, — редакторка, Леся Ґрегорі, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Катерина Міськів, Тоня Горохович, д-р Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN
APRIL, 1968 VOL. IX
Monthly Publication No. 4
Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada	$4.00
Subscription in other countries	4.50
Single cope	.50

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці: З Великодніх настроїв. Кошик з свяченим. Композицію ілюстрації виготовила референтка Домашньої Економіки Союзу Українок Канади, пані Люба Кут у Ванкувері. Фото роботи Дженнінгс, Ванкувер.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Богдан Ігор Антонич — Воскресення ... 1
С. Килимник — Великодня ніч ... 1
Н. Кібець — На свіжому повітрі ... 2
І. Іванишин — Вливаний понеділок ... 3
Ще про участь українців у Експо ... 4
А. Тріщук — У Міжнародному Році Прав Людини ... 5
Наші стипендіянти ... 6
С. Василишин — Катерина Чернявська — педагог і виховник ... 7
Лідія Лутова — „За душу української дитини" ... 8
„Чому Союз Українок не належить до СФУЖО ... 9
Р. Криштальський — Українські журналісти вшанували память Миколи Голубця ... 12
Н. Кібець — Харків — рідний брат Києву ... 13
R. Olynyk — On Being a Human Being in the Atomic Age ... 15
Вісті з центральної Управи ... 17
Р. Завадович — Мандрівка в рідне минуле ... 18
А. Сарчук — Пров. З'їзд в Манітобі ... 19
Звіт пров. екзекутиви в Саскачевані ... 21
Відділ для дітей ... 22
Громадська і родинна хроніка ... 24
Річні звіти відділів ... 29
І. Вахна — Українська вишивка ... 31
Домашнє господарство ... 32
При праці для журнала ... 33

— — — —

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ

Спогади про Модеста Левицького — В. Левицький — Син про свого батька, Д. Дорошенко — лікар-гуманіст. Праці Інституту Досліджень Волині. Волиніяна XVI. Вінніпег, 1967.

— — — —

В. Мяковський — Дмитро Антонович. Українська Вільна Академія Наук. Серія: Українські вчені, ч. 14. Вінніпег, 1967.

Панас Феденко — Соціялізм давній і новочасний. Видавництво Наше Слово. Лондон - Париж - Мюнхен, 1968 р.

— — — —

Літопис Волині — Науково-популярний збірник Волинознавства. Редагує Колегія. Видає Інститут Досліджень Волині, ч. 9. Вінніпег, 1967.

— — — —

Листи до приятелів — Літературно-мистецький журнал. Редагує Колегія. Книжка 7-8-9, 1967. Нью Йорк.

— — — —

Сучасність — Суспільно-політичний і літературно-мистецький журнал. Видає українське товариство закордонних студій. Мюнхен, Німеччина, ч. 2, 1968 р.

— — — —

Ми і Світ — Літературно-мистецкий журнал. Редактор і видавець Микола Колянківський. Число 142, лютий-березень, 1968. Торонто.

— — — —

Дороговказ — Ілюстрований двомісячник вояцької думки і чину. Видає Генеральна Управа Союзу Бувших Українських Вояків у Канаді, ч. 18, 1967 р. Торонто.

— — — —

Український Журналіст — Бюлетень Спілки Українських Журналістів Америки. Число 2. Редагує Колегія. Філядельфія Па. ЗСА, 1967 р.

ВИ ВЖЕ ЗНОВ МОЖЕТЕ НАБУТИ
куховарську книжку п. з.
THE ART OF COOKIN — UKRAINIAN STYLE
Вже вийшло 4-те поправлене видання в тиражі 5.00 примірників в тій самій ціні — $2.25 з пересилкою.
Замовлення посилайте на адреси:
Ukr. Women's Ass'n of L. Ukrainka
2146 Cornvall St. Vancouver 9, B. C.
або
Ukr. Women's Ass'n of L. Ukrainka
5410 McKee St. Burnabi 1, B. C.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК IX КВІТЕНЬ, 1968 Ч. 4

ВОСКРЕСЕННЯ

ДЗВОНИ ГРАЮТЬ ЗАРАННЯ, БО ЗОРЯ СХОДИТЬ РАННЯ,
ДЗВОНИ ГРАЮТЬ, ВІТАЮТЬ, БО ЗОРЯ Є ЯСНА,
ДЗВОНИ ГРАЮТЬ ЗАРАННЯ, ВІД САМОГО СВІТАННЯ,
ДЗВОНИ ГРАЮТЬ, ВІТАЮТЬ, ВОСКРЕСАЄ ВЕСНА.

ДЗВОНИ Б'ЮТЬ БЕЗ УГАВУ, Б'ЮТЬ НА РАДІСТЬ, НА СЛАВУ,
ДЗВОНИ Б'ЮТЬ В П'ЯНІМ ГЕРЦІ, ХОЧ ЗАМОВКЛИ, Б'ЮТЬ ЗНОВ,
ДЗВОНИ Б'ЮТЬ БЕЗ УГАВУ, БУДЯТЬ ТИШУ ІМЛАВУ,
ДЗВОНИ Б'ЮТЬ, БО У СЕРЦІ ВОСКРЕСАЄ ЛЮБОВ.

ДЗВОНИ Б'ЮТЬ НЕВГОМОННО, КЛИЧУТЬ ЧУДО МІСТЕРІЇ,
ДЗВОНИ Б'ЮТЬ СРІБНОТОННО, СТРУМІНЬ РАДІСНИХ СЛІВ,
ДЗВОНИ Б'ЮТЬ САМОДЗВОННО, БО ЦЕ ДУХА Й МАТЕРІЇ,
ДЗВОНИ Б'ЮТЬ, ГАРМОНІЙНИЙ ВОСКРЕСАЄ ДВОСПІВ.

ДЗВОНИ ГРАЮТЬ ШОВКОВО, ОСЯЙНО, БАРОККОВО,
ДЗВОНИ ГРАЮТЬ, ВСЯ ЗЕМЛЯ НА ПРИВІТ ПОСПІША,
ДЗВОНИ ГРАЮТЬ ШОВКОВО, БУДЯТЬ СОНЯЧНЕ СЛОВО,
ДЗВОНИ ГРАЮТЬ, БО МОЯ ВОСКРЕСАЄ ДУША.

Богдан Ігор Антонич
П'ятниця, 25 березня 1933

Великодня ніч

Великодня ніч — це свята ніч, чарівна ніч, благодійна, радісна, ніч щастя!

Так вірили тисячоліття тому наші далекі пращури. Це була ніч перед приходом і зустріччю Великого дня, новолітнього весняного, благодійного і життєдайного Сонця.

Це була ніч, коли духи-душі давнопомерлих дідів-прадідів приходили й вільно ходили по землі свого роду своєї родини.

Вогні Великодньої ночі вважаються добродійні, чарівні, очисні. В давнину цими вогнями вітали прихід Великого дня, посилали привіт новолітньому весняному Сонцю...

— — — —

У Великодню ніч вогні мусять горіти в кожній хаті — й горять: в давнину світили каганці, скалки; пізніше, в наші часи — воску ярого свічки та лямпади на покуті перед образами...

В цю ніч витають духи-душі діді-прадідів у хатах їх нащадків — благословляють початок літа...

— — — —

Неописно чудесна нічна картина Великодньої ночі біля церкви: церква в різнобарвному живому людському вінку; тисячі свічок палають над пасками, тисячі людей з сяючими від радости обличчями стоять густими лавами біля пасок; стриманий гомін-гул, мов у бджоляному вулику, ввесь час несеться в простори від церкви... Безсонна ніч, але всі бадьорі, веселі, свіжі, радісні... Не видно на обличчях ані втоми — спокій панує в душі кожного...

Але почався численний топіт ніг та веселий спів. Це урочистий вихід з церкви з плащеницею, хрестами, хоругвами, свічками, на чолі з священиком.

Тихо стало. Все замовкло... І враз почулось могутнє: „Христос Воскрес!" І цей могутній, живий, різнобарвний і картастий вінок-квітник навколо церкви ожив, сколихнувся, загомонів зрадів...

Величний похід — „обхождение" — навколо церкви захопив собою тисячі людей... Тричі обходять церкву під спів переможного „Воскресення Твоє, Христе-Спасе, анголі співають у небі..."

Потім поволі заходить цей численний люд у церкву й починається Великодня утреня... Після кількаденної мовчанки вперше заграли Великодні дзвони, сповістили всьому миру, що Христос Воскрес!..

С. Килимник,

з книжки „Український рік"

НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ

Білі кучові хмари вкривають лазурево небо. Сонечко, то сховається за хмарами, то знову випливе, наче дитина, що бавиться в хованку. Внизу журчить річечка. Місцями вона глибока, а місцями така плитка, що можна перейти на другий бік в брід. Рвучка вода перекачується з каменю на камінь. З боків допливають вузесенькі струмочки чистої джерельної води поповнюючи річку. Пструги граючись у воді вистрибують в повітря виблискуючи спинами на сонці, потім знову занурюються в воду ховаючись між камінням, лише великі кола, що розходяться по воді вказують місце де сховався пструг. Високі береги вкриті деревами ріжної породи; тут і клен і липа і верба, береза і навіть місцями попадається акація, а між ними дуби наче господарі лісу — широко розкинувши свої віти. В промінних сонця всі дерева яскраво-зелені, лише легкі тіні від листя відбиваються на воді. В кущах і в гущені дерев ріжні птахи змагаються в співі між собою. Одні мявкають наче кіт — „сат бірд", другі цьмокають, інші висвистують. І по кольорах відрізняються: — чорні з червоним пір'ячком на крильцях, сіренькі з білою шийкою, червоні, голубі з сірим пір'ячком, жовтенькі й в розмірах ріжні. Царство пернатих різноголосе й різнородне.

В повітрі стільки кисню, що голова починає морочитися. Груди набирають повітря і здається це повітря розпирає їх. Хочеться або іти не зупиняючись, або лягти. Зажмурити очі і забути про все слухаючи птахів і журчання води. Чудова пора року весна... Все таке свіже!

Краєвиди навколо чудові!

Автострада проходить то по березі озера, то перетинає річку, чи потік, то крутиться між скелястими горбами вкритими лісом, або виринає серед поля засіяного темно-зеленим вівсом межуючим з ярко-зеленою кукурудзою на тлі чорного пару, то проходить між малими містечками в 150 душ населення, чи фармами.

На пасовиськах ходять корови і телята вигріваються на сонці, або коні пасуться з лошатами, свині з поросятами риються в болоті, ягнята стрибають на горбах, дикі качки плавають з каченятами — у кожного своя турбота.

Летять наші стодва коні, обгоняючі вози на двістівісімдесять коней — лише рахуй милі. Їдемо з „Вайт вотер стейт парку". Зарядилися на цілий тиждень або й більше, залежно від того чи буде знову час десь поїхати. Знову до праці в накуренному приміщені великого чи малого бюра, рахувати десятки тисяч бушлів зерна чи грошей великого капіталістичного підприємства, в якому кожний є творець свого і чужого благобуту.

Наталія Кібець.

Міннеаполіс, Міннн.
30 травня 1964 р.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

У цей світлий день Воскресення Христового вітаємо членок Союзу враз з їх родинами, читачів журнала „Промінь". Шлемо наш Великодній привіт всьому українському народові в Україні й поза нею в широкому світі.

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Іван Іванишин

ВЛИВАНИЙ ПОНЕДІЛОК

По довгій і не раз суворій канадійській зимі, перші теплі, ласкаві дні провесни будили надію на лагідну погоду та що ось, ось наступить весна.

В такий час по домах, серед господинь починався рух-приготування до нової пори року. В хатах мили вікна й підлоги, підмальовували де треба і білили вапном стіни. Це також був час приготування до Великодня, бо ж на Великдень все мало бути чисте, відновлене. Привезли цей звичай з України батьки поселенці і кожна господиня шанувала його так само, як її мама, або бабуня.

А в хаті на столі заздалегідь з'являвся „Ітон". Ціла родина вибирала собі нові убрання, завчасу посилали „ордер", щоб на Великдень все було на руках готове. Це велике свято і нову весну годилось зустрічати в новім, чи як в нас казали — в обнові.

Матері учили своїх дочок писати писанки. Батьки і сини також не дармували, для них також знайшлась робота — вони мусіли майструвати кистки для писання писанок. По околицях на фармах пішов рух: обмінювались різними взорами і красками, краски робили з лушпиння цибулі, з кольорового паперу. А по шпіхлірах на фармах чути було гуркіт млинків; то млинкували збіжжя, щоб було чисте насіння до сіяння. Коней, які цілу зиму ходили по полях, стали заманювати до стаєн вівсом, бо ж їх треба підгодувати зерном до весняної роботи на полі.

Одної весни розпустило саме перед Великоднем. Снігу на дорогах майже зовсім не було, а зате всюди на дорозі стояло болото, а у фосах було повно води. Ночами були приморозки, а від того дороги вкривались твердою грудою так, що дорогою було дуже трудно їхати. А люди їхати мусіли. Їхали до церкви на Великодне Богослуження, везли святити паски; їхали возами, „боґами" а дехто навіть і автом. Тарахкотня на дорогах, що не дай Господи! Не раз здавалось, що легше було б пішки пройти ніж так товктися на возі. Авта не раз застрягали в болоті і треба було їх витягати. Не трудно собі уявити, як виглядали пасажири по таких „операціях" а ще до того в нових убраннях.

Наш сусід їхав отаким відкритим автом, так званим „турінґ" і віз з церкви додому дітей. Та раптом на дорозі, що її звали „домпа" була велика груда, керму вирвало йому з рук і авто перекинулось у фосу, в якій було повно води. Діти видряпались на сухе, але тата кинуло було в глибшу воду і він мусів плисти — лише файка, яку тримав в зубах шипіла.

У Великодню пятницю, звичайно, постили цілий день. В суботу ввечорі сходились біля церкви і чекали на опівночну відправу. Хлопці розкладали великий вогонь при дорозі і грілись біля нього. Це робилось на пам'ятку сторожі жовнірів при гробі Христовім. В опівночі всі заходили до церкви, де починалась Великодня відправа...

Які незабуті враження викликали оці моменти, коли церквою проносилося вперше „Христос Воскрес". Скільки спогадів викликали вони в кожного! Опісля було свячення пасок. Люди христосувались одні з одними, складали собі побажання, обмінювались писанками. По відправі їхали додому, де на сніданок було все свячене.

По обіді хлопці і дівчата сходились знову біля церкви, де бавились та виводили гаївки, деякі грали у підкови, або як була гойданка, то гойдались. Звичайно, ці гойданки були високі, з дерева, із закопаними слупами. Підіймались, було, так високо, що аж страшно було дивитись.

У Великодний Понеділок хлопці ходили вливати дівчат і за те діставали писанки. Якщо писанка не була до вподоби, то вливали ще раз. Між хлопцями був собі такий збиточний Федько. Малися дівчата, яких він вливав — не шкодував води і лляв де попало, так, що дівчата не раз мусіли йти переодягатись. Але цього Великодня попався і Федько. Пішли вливати до одного сусіда, в якого було дві доньки. Дівчата молоді, здорові. Марта якраз була біля криниці, витягала воду і наливала в корито для худоби. Отже Федь давай вливати Марту, та замість трошки обляти, він таки добре полляв так, що дівчина ціла була мокра.

— Ах, ти ж песій сину! — вигукнула Марта, — чи то ж так вливають? Ганно, ходи но сюди, гукнула вона на сетру. Прибігла сестра і вони удвох вхопили Федька — одна за руки, друга за ноги, розгойдали і бебевх його в корито з водою. На подвір'ї піднявся регіт, а Федько вирвавшись з купелю ніколи більше не ходив вливати.

Увечорі в Народнім Домі грали представ-

Ще про участь українців у Експо '67

На Всесвітній Виставці Експо '67, українці мали блискучу нагоду взяти досить живу участь. Тут подаємо коротке резюме жіночої ділянки на світовій виставці в Монтреалі.

Членки Жіночого Комітету занимались приміщенням для відвідувачів на Експо. Частинно занялись книжками до Канадської Бібліотеки. Роздавали брошурки про українців в Канаді під час концертів на Експо і в Канадійськім та Жіночим павільйонах. Занималися дитячою опереткою „Коза Дереза" з Вінніпегу, — приміщення і 5 виступів. Розсилали інформативні обіжники про виставку і українську програму по цілім континенті. Були зв'язковими в справах українських концертів з директорами на виставці. Приготовили найбільше експонатів від усіх етнічних Гендікрефт Гілд. Зорганізували прийняття з нагоди офіційного відкриття „Українського Тижня" на Експо. У Павільйоні гостинности, приготовили цілотижневу виставку книжок, образів, ляльок у строях, і народного мистецтва. Зорганізували стрічу із журналістами і репортерами. У програму „Українського Тижня" входили такі точки: показ історичних і народних строїв, і модерна ноша з вишивкою; концертові виступи, доповіді, лекції, поезії, фільми, і показ писання писанок і вишивання. В цій програмі взяло участь до 150 осіб: артисти, співаки, танцюристи, поети, доповідачі, коментарі, модельки, господарі, і господині, доглядачі, писанчарки, вишивальниці й інші. Щодня павільйон був переповнений відвідувачами і приходилось продовжувати програму від авдиторії до почекальні і надворі. Це все створило велику подію перед світом і залунало українське ім'я і долинуло аж до рідних земель.

Жіночий Комітет для Експо '67 складає належну сердечну подяку всім, за моральну, матеріяльну, фізичну і духову підтримку і за допомогу завершити успішно великі зусилля. Ми щиро віримо і признаємо, що всі пожертви надіслані до нас були оцінені великою українською патріотичною громадою і це благородне діло заслуговує на окрему увагу.

Щиру подяку складаємо Монтреальському відділові і центральному К.У.К. за патронат, поради і поміч. Зокрема дякуємо проф. О. Кушніреві за живу участь у нашім комітеті і д-рові С. Кальбі за дійсно серйозну підтримку і поміч в загальній українській участі на ЕКСПО. Дякуємо Централі К.У.К. за цінні брошурки, обіжники про Експо концерти, книжки до бібліотеки і багато інших справ виконаних. Жіночому К.У.К. дякуємо за королівську жертву і поміч. Важно відмітити що канадійські українці виступали на Експо з поверх 64-ма концертами, також вони дали чудові виступи на День Молоді, і на Онтарійський День. Дбайливе відношення і численна участь на Експо говорить про те, що ми українці, не байдужі до української справи, а все готові піддержати конкретне діло, корисну ініціятиву і ідею.

Ширший звіт всіх поодиноких пожертв, „сувенірів", вишивок, і фінансів, друкується в українських часописах. Тут подаємо лише загальні цифри:

Пожертви від організацій і поодиноких осіб	$1,130.00
Інші приходи: бінґо, розігравка, продаж вишивок і сувенірів	1,180.01
Разом	$2,310.01

Розходи:

Акомпаніяністка, обіжники, мапа України, вкладка до юнії, перевіз, комунікація, закупи, позичка фортеп'яна, програмки, строї, музика, асекурація, оголошення і т. ін.	$2,310.01
Інвентар — ноти і дрібне	60.00

ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ ДЛЯ ЕКСПО '67

Голова — **Галина Мельник.**

Заступниці — **Л. Шулакевич** і **Г. Кріса.**

Секретарки — **О. Судчак** і **О. Гуменюк.**

Касієрка — **С. Кальба.** Преса — **Є. Заґурак.**

лення, а по нім була забава. З'їжджались люди цілими родинами і Великодній Понеділок ставав спільним святом цілої околиці. Замість державних гимнів по представленні співали урочисто „Христос Воскрес". Розносився і линув цей спів по широких степах, будив солодкі спогади дитинства, іншим пригадував рідний край, а для багатьох ніс радісні надії на краще і веселіше рідне життя в новій країні.

СПРОСТУВАННЯ

В числі журнала з лютого ц. р. на ст. 15 в англомовній частині п. з. "Historical Ukrainian Womens Costumes"... подано авторство статті. Цю частину спростовує пані Мельник такими словами: „Коментар до строїв не був виготовлений мною. Над тим працював цілий ряд людей. Я жодного підпису не давала". Це пояснює справу. Пані Мельник лише надіслала коментарі до редакції.

Там же у розділі 11. Ancient Rus „Староруський одяг замість 38-го сторіччя, має бути 8-го ст. Друга частина про українські історичні костюми в англомовній частині буде поміщена в числі з травня. **Редакція.**

У Міжнародньому Році Прав Людини

Ґенеральна Асамблея Об'єднаних Націй проголосила рік 1968-мий Міжнароднім Роком Прав Людини. Це проголошення зроблене з нагоди 20-ліття з дня ухвалення Універсальної Декларації Прав Людини, яке мало місце в грудні 1948 року в Ню Йорку, місці осідку Об'єднаних Націй за підписом голосів з 48-ми країн світу.

І так цього року ми знаходимось у Міжнароднім Році Прав Людини. Впродовж цілого року, як у світі, так і в Канаді будуть відбуватись святкування 20-тих роковин Універсальної Декларації. Головним завданням таких святкувань буде поширювати у цілому світі ідеали прав людини.

Отже в цім році Об'єднані Нації, різні країни, а в них організації і громадянство повинні звернути пильну увагу на стан прав людини в їх суспільстві. Це саме відноситься до Канади; тут різні організації й установи будуть робити старання, щоб викликати якнайбільше зацікавлення серед свого середовища, чи своїх членів включатися у святкування роковин формою конвенцій, семінарів громадських засідань та широких реклям про ідеали прав людини.

У програму таких святкувань повинні входити конкретні точки за такими вказівками, які можна примінювати до даних обставин установ чи організацій:

— Приложити всіх зусиль, щоб у продовж року провести у найбільш досконалому завершенні програму Міжнароднього Року Прав Людини.

— Зробити обережний перегляд поступу прав людини від часу проголошення Універсальної Декларації.

— Оцінити осягнення в способі і техніці для проведення в життя і закріплення прав людини.

Виготовити програму в справі дальших заходів, що можна було б зробити в майбутньому після 1968 року.

Розвиток прав людини

Універсальну Декларацію треба уважати як документ, який має надзвичайно велику вартість для кожної людини. Базується він на основних принципах і способі нашого життя. В дійсности право людини, це право власности кожного від часу його народження. Проте в історії держав і народів людина все мусіла домагатися, або й виборювати собі права, бо уряди деяких країн не завжди охоче встановлювали потрібні права для свого населення.

Боротьба і піклування про право людини велась ще в давні часи, хоч мала вона зовсім іншу форму, напр.: обороняли право людини філософи, поети оспівували героїзм захисників прав, або осуджували можновладців. Тарас Шевченко був засуджений на 10 років заслання за поезію, в якій осуджував безправство пануючого над українським народом уряду та систему панщини. Видатні державні мужі ріжних народів підносили гідність людини, її вартости, оцінювали свободу думки і слова. Багато історичних документів з минулого причинились до дальшого поступу і прийняли іншу форму в змаганні за право людини.

Велика Британія дала почин і взяла провід та ухвалила закони в користь населення, починаючи від Маґна Карта (Magna Carta) 1215-го року (король Іван під примусом бояр підписав новий закон і це була перша хартія прав) до Бил оф Райтс (Bill of Rights) 1689 року, які впродовж століть перетворювались у символ свободи для всіх народів. Проте Універсальна Декларація постала лише 1948 року, вже в часах нашої ґенерації.

Універсальна Декларація

Універсальна Декларація мала свій початок на повоєнній конференції в Сан-Франціско 1945 року. Трагедія другої світової війни, її жахливі наслідки причинились до того, що представники — делеґати більших і менших країн заговорили в імені своїх народів, поставили перед конференцією рішучі вимоги. Вони заявились за тим, що питання прав людини є актуальне і мусить мати пріоритет в новім чартері Об'єднаних Націй і що необхідно створити при ОН Комісію Прав Людини. Обидві пропозиції були прийняті.

Перше засідання Комісії відбулось 1947 року під керівництвом пані Елеонори Рузвелт. Після річевої дебати і плянової праці Комісії проєкт Декларації був опрацьований. Ґенеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла цей проєкт і затвердила його у такій формі:

„Універсальна Декларація Прав Людини, грудня 10-го, 1948 року, силою голосів 48 країн, а 8 країн здержалися".

І так Універсальна Декларація займає першорядне місце між документами в історії світу і є найбільшим досягненням людства в цім столітті.

Значення Декларації

Декларацію все таки сприймаємо не як закон, але як авторітет прав людини, це концепція, з якою погоджуються різні країни, звертаються до неї і цитують її у своїх законах. Вона складається з двох частин — передмови і тридцяти параґрафів, написана легкою і зрозумілою мовою.

У передмові стверджено, що першим обов'язком людини захищати наступні покоління перед загрозою війни і наближатися до миру у світі." І друге — стверджено визнання „в довірря, в основі людські права, в гідність і вартість людини".

Канадська Комісія Прав Людини

Для успішно проведеного святкування роковин Декларації, було зорганізовано 1966 року комісію з представників добродійних організацій. Комісія ця на послугах спільноти як джерело інформації. На конференції, яка відбулась в грудні 1967 р. були предложені такі конкретні проєкти, як зразок для делеґатів:

— Соціяльне забезпечення прийняло гасло: „Соціяльне Забезпечення — опікун Прав Людини". Комісія відбуде серію відчитів на теми: Потреба лікарської обслуги для всіх", „Річний мінімум прибутків канадців для відповідного прожитку". Канадська Федерація Мейорів і Муніципалів пропонує, щоб створити муніципали з індіянських резерв для індіян згідно з муніципальними законами.

Загальні пропозиції Комісії:

— щоб в програму навчання в школі включити курс про право людини,

— щоб назначити федерального (Ombudsman) як посередника між урядом і населенням,

— щоб назначити постійну Комісію Прав Людини, яка мала б робити досліди про права людини в майбутньому.

Організації повинні засилати свої проєкти до Комісії для їх рекорду. Цього року 3-го грудня відбудеться в Оттаві остання конвенція Комісії, на якій будуть розглядати результати комісії про стан в нашій країні. Конвенція напевно буде мати рекомендації до уряду.

Міжнародня Конференція Прав Людини відбудеться 22-го квітня в Тегерані, Іран і дуже можливо, що буде продовжуватися через три тижні.

Анастасія Тріщук,
референтка Міжнародніх Справ Союзу

НАШІ СТИПЕНДІЯНТИ

Всеч. о. В. Василів

В минулім шкільнім 1966-67 році Провінціяльна Екзекутива Союзу Українок Канади знов виплатила стипендії українським студентам за студії українознавства, як в Манітобськім університеті, то так і студентам літніх курсів в Колеґії Св. Андрея у Вінніпезі.

Всеч. о. Василь Василів одержав стипендію Союзу Українок в Манітобськім університеті за написаний есей „Розвій української мови в Канаді" та за добрий попис в студіях українознавства.

Всеч. о. В. Василів є сином прот. Григорія і Марії Василівих з Едмонтону, Алта. Народився 6-го вересня 1941-го року в Радвей, Алта. Початкову школу пройшов у Радвей, середню почав у Едмонтоні, а закінчив у Верноні, Б.К., в 1959-му році. Того ж 1959-го року вступив на богословські студії в Богословському факультеті Колегії Св. Андрея, які закінчив 1963-го року й отримав свідоцтво ліценціята богословія. Від осені 1963-го року до весни 1965-го року працював при Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді. 1965-го року вступив на славістичні студії при Манітобському університеті. 19-го вересня 1964-го року одружився з Марією Крищук з Вінніпеґу. 16-го січня 1966-го року був рукоположений в сан диякона, а на 4-го грудня 1966-го року був рукоположений в сан ієрея, та був призначений на парафію до Вайта, Манітоба. Має родина сина Тарасика.

Катерина Чернявська – педагог і виховник

На провінціяльнім з'їзді Союзу Українок Канади виголосила цінну доповідь на виховну тему пані Катерина Чернявська, принципал державної школи в Едмонтоні. Щоб познайомити наших читачок з особою пані Чернявської, подаємо коротку силюетку цієї молодої здібної українки. Її досягнення можна насвітлити у двох аспектах — як українки в суспільній праці й як педагога в канадській освіті.

Пані Чернявська з роду Щербій народилась у Ґронлиді, Саск. Господь обдарував її здібностями і невсипущою енерґією. Була вона питомкою Інституту Петра Могили в Саскатуні, здобула науковий ступінь В.А. Учительський курс скінчила з спеціяльним відзначенням як учителька початкуючих шкіл.

Не звертаючи уваги на те, що в той час такі курси не були кредитовані, вона закінчила пять таких курсів; три граматики української мови, один літератури й один курс історії.

Пані Чернявська почала свою учительську кар'єру у Вакав, Саск., де учителювала від 1952 до 1958 року. Там вона, як учителька державної школи, включилась в активну працю відділу Союзу Українок Канади. Сповняла вона обовязок голови жіночого товариства, секретарювала, виїздила на з'їзди, а в 1956 р. була деле-ґаткою на домініяльнім з'їзді Союзу Українок Канади у Вінніпезі. На увагу заслуговує її праця серед молоді — у Вакав був дуже активний відділ СУМК. Пані Чернявська цей відділ зорганізувала і давала йому взірцевий провід. Поза шкільними годинами в державній школі вона учила української мови безплатно.

Ще будучи в Саскачевані, пані Чернявська виявила чималі здібности в ділянці шкільної освіти. Вона була назначена шкільними властями як дорадник у Вакавськім інспектораті, допомагала з цієї позиції іншим учителям у навчанні дітей і була обрана в члени пляну-вання програми (курикюлюм) для шкіл.

До Едмонтону пані Чернявська приїхала 1958 року, де й одержала посаду учительки державної школи. В Албертійськім університеті вона здобула другий науковий ступень B.Ed. В скорім часі її працею зацікавились шкільні власті і 1962 р. вона була назначена помічником принципала в Ґленора школі. 1964 року її покликали включитись до Шкільної Ради (Едмонтон Паблик Скул Борд), де її призначено на дорадника початкуючих кляс в Едмонтоні.

Катерина Чернявська

По двох роках праці з Шкільною Радою, вона дістає ряд нових підвищень. Коли 1966 року докінчено будову одинокої того рода школи на заході Канади „Клара Тейнер", (праймері скул) пані Чернявську призначено принципалом цієї школи і під час офіціяльного відкриття вона займала місце предсідниці. Це перший раз в історії Канади ролю предсідника виконувала жінка, бо звичайно таку почесть призначають комусь з заслужених політичних діячів. В цім випадку цю почесть уділено жінці. З цієї нагоди вона одержала телеґрафічні ґратуляції дост. Л. Пірсона і Дж. Діфенбейкера.

При департаменті освіти в Албертi існує Комітет програмових порад (Карикюлом Адвайзорі Комiті), в якім пані Чернявська репрезентує всіх учителів Албертi, також займає позицію дорадника федерального уряду в справах шкільництва на пров. Албертy і північних теренів. (Consultant for Intership for the province of Alberta and Northland, for Federal Government).

Ці позиції вимагають частих виїздів з дому. Едмонтонська Шкільна Рада також використовує її здібности та часто висилає її як представницю на ріжні конференції, напр., в лютім 1967 р. вона була на конференції в Детройті і брала участь у вирішуванні найновіших метод в навчанні в школах.

Пані Чернявська має родинні обов'язки — в неї маленька 5-тирічнна доня, а чоловік делікатного здоров'я. Помимо всього вона знаходить час і вечорами навчає в українській школі при відділі парохії св. Андрея та співає в церковному хорі.

Софія Василишин.

Лідія Лугова

„За душу української дитини"

Щораз частіше стрічаємось з цим кличем на сторінках української преси; стрічаємось з ним на батьківських сходинах, яких на жаль так мало, або взагалі нема, але відгуків цього клича ніде не видно. Українські діти рідною мовою зовсім перестають говорити.

Як довголітня учителька Рідної Школи помічаю, що до Рідної Школи приходять діти, які мають, або дуже малий засіб слів, або зовсім не володіють українською мовою. Де тут початок лиха? Направду приходиться сказати собі відверто — це лихо в нас самих, в нашій байдужости дому, родини, а зокрема української матері.

Дуже часто мами тих дітей належать до різних жіночих організацій, часто навіть їхні знимки появляються в різних українських журналах, бо ж вони великі громадські діячки, а їхні діти ростуть без знання української мови.

Коли б кожна мати рішучо поставилась і подбала, щоб її діти задержали рідну мову хоч у своїм домі, то не губили б ми своїх дітей по чужих дорогах...

Зближається національне свято-роковини Тараса Шевченка і аж страшно робиться, що українські діти вийдуть на сцену в українських строях, на спільний Шевченківський концерт і будуть співати:

„Поклін тобі, Кобзарю,
Великий наш пророче,
Для тебе тільки б'ється
Це серденько дитяче..."

а зараз тільки зійдуть зі сцени, від цих самих дітей, вже українського слова не почуєте...

І здається, що коли б отак прийшов живий Тарас, то плакав би, і не говорив би, а з розпукою в голосі кричав:

„Схаменіться, оудьте люди,
Бо лихо вам буде!.."

І знову стаємо перед питанням: Чи то діти винні, що так є, чи то їхні батьки? І якось з тяжким серцем йдемо ми, учителі Рідних Шкіл, на цей концерт Шевченка. Колись ми росли під гнетом Польщі, але наші мами вміли нам дати душу і серце української дитини. І ми не встидалися мови Шевченка, Франка і Лесі Українки. А в цей час треба шукати Євшан Зілля, в першій мірі для наших матерів, щоб не були глухі, якою мовою їхні діти до себе говорять. О, мамо, а чи живе і б'ється те твоє українське серце у твоїх грудях, чи вже... заніміло?!

А скільки чуємо в школі: „З тієї мови хліба їсти не буде", хоч і це не є правда бо сенатор Юзик довго шукав секретарки щоб уміла три мові та не легко міг знайти. А як придалася наша українська мова, як одна з багатьох під час Експо в Монтреалі.

Дитина, яка приходить до школи чиста, приготована до лекції з домашньою вправою, то зразу пізнати, що батьки такою дитиною цікавляться та й приємно такою дитиною займатися, вчити її. Але є інші діти — до школи приходять занедбані, з брудними руками, без домашніх завдань і перешкоджають іншим в науці. Така дитина бідна, бо нею його рідна мати не цікавиться. Був такий випадок, що дитина цілий рік одної лекції не вивчила. Учителька попереджувала маму, що її доня нічого не вчиться, зшитки подерті, без одного завдання, а мати відповіла „Нех там сидить..." При кінці року доня дістала недостаточну ноту, а мати тоді в крик на цілу школу: „А хто вас учителькою зробив?.. У відповідь учителька поставила питання „А хто вас, пані, мамою зробив?" Прикладів можна навести багато.

З суботніх шкіл, школи на Роземонті в Монтреалі є одна з найбільших в місті і в Канаді. В шкільному році є 27 лекцій по 2.30 год. Чи є який учитель, щоб і мови навчив, читати і писати, як дома батьки дитині хоч трохи не поможуть? Будуємо залі, церкви і не буде кому до них ходити. Рідна Школа, на жаль, не має таких фінансів, як напр. Народний Союз в Америці, що за кожну таку душу платить наганячам.

Як би учителі могли платити мамам за навчання рідної мови, то напевно не було б такого жахливого стану. Родина — батько та мати мають дати дитині національну свідомість, навчити її бути гордою за свою національну приналежність. Хай прикладом для нас будуть французи у Квебеку, які за 300 літ не зангліщилися, а навпаки — боряться за свої права, а головно за свою мову.

У роковини смерти моєї найдорожчої сестри, бл. п. Варвари Ґрабарчук, яка упокоїлася 5 січня 1967 р. в Едмонтоні і похована на цвинтарі Бічмунт, складаю в її память на нев'янучий вінок в користь журнала „Промінь" — $5.00.

Антоніна Маланич, Ванкувер, Б. К.

„Чому Союз Українок Канади не належить до СФУЖО?"

Це питання, з яким дуже часто доводиться зустрічатись проводові Союзу Українок Канади. Ставлять це питання свої, ставлять і чужі — одні засуджують, інші оправдують, ще інші домагаються конкретної відповіді.

Можливо, що не всім відомо, що на останнім Світ. Конґресі в Ню Йорку, на одній з жіночих сесій, здається організаційній, це питання було поставлено категорично, правда, з підлоги. Питання поставили такі особи, які не знають дійсної причини, дехто цього питання волів не чути і були б раді, щоб його не було.

Не може і не хоче Союз Українок Канади гніватися на тих, що домагаються відповіді, навіть на тих, що „лають" Союз за те, що стоїть поза рамками „об'єднаного жіноцтва", не може сердитися на своїх, особливо молодших, які шукають доріг до спільних дій, бо цього вимагає сучасна доба. Та чи справді Союз Українок Канади стоїть поза рамками жіночого руху? Чи справді, якраз він не солідаризується з іншими?

Думаємо, що прийшов час перестати мовчати... Двадцять років приймає Союз Українок Канади докори, засуди і переконування та поради, де ми повинні належати. Бо ж в дійсности доводиться сприймати не тільки питання, але деякі здивування й осуди, мовляв, як то може бути, що така заслужена і вироблена організація, як Союз Українок Канад належить до СФУЖО? А інші знов більш дошкульно — що Союз Українок Канади тенденційний, однобічний, вузькоглядний, груповий, або конфесійно упереджений. На всі ті закиди Союз Українок Канади мовчав, навіть не боронився.

Чому? — спитає дехто.

Бо Союз Українок Канади вірив, що час і потреба вирівняють зроблену історичну помилку, що провід СФУЖО постарається направити зроблену кривду власному жіночому рухові, його історії та його провідним жінкам. Тимчасом минає двадцять років і нічого подібного провід СФУЖО досі не зробив.

Загальна українська справа Союзові Українок Канади так само дорога, як і іншим. Від назадництва і тенденційности він також далекий, однак Союз Українок Канади має щось додатнього, чого не можна сказати про інші жіночі краєві організації: має принцип, має пошану до історії жіночого руху та його провідниць і вірність ідеалам-тезам, ухваленим на Першому Українському Жіночому Конґресі в Станиславові 1934 року.

Хто з нас сьогодні може дати образ історії жіночого руху в Україні чи серед українок взагалі? Ми її маємо, чи ми її не маємо? Чи можемо ми вказати на постатті в українськім жіночім русі, яким українське жіноцтво дало нагоду широких можливостей і високого злету? Наталя Кобринська на своїм пам'ятнику казала вирізьбити одно лише речення:

„Мене вже серце не болить"

Історія нас нічого не навчила; Мілена Рудницька — довголітня провідниця жіночого руху, посол, блискучий ум ерудита, якої завидували нам поляки. Та й не тільки вона одна — поруч неї стоять такі заслужені в жіночім русі видатні постаті, як Олена Федак Шепарович, містоголова централі СУ і журналістка, Ірина Шох, голова Матірнього Союзу Українок, Анна Курило, почесна голова, Ярослава Кіналь, Наталя Лівицька-Холодна, Тоня Горохович, Іванна Білинська, Марія Світ та інші. А все це люди в силі віку, з довголітнім досвідом. Де вони? Їх немає серед, так званого, „обєднання". І чи не обмили ми рук, як Пилат від всіх тих подій, від людей, які пережили трагедію СУ і хоч лишились самітні, зуміли пронести вірність тим ідеалам, яким служили?

А до речі вернімось до нашої історії: На наших спільних ріжних „літтях" ми починаємо історичну доповідь про жіночий рух від Наталії Кобринської, „Першого вінка", „Товариства Руських Женщин", а далі?...

Хто сьогодні з рядів проводу СФУЖО встане і розкаже про працю жіноцтва між двома світовими війнами, в Україні, про Союз Українок в Галичині і Волині, про стихійне духове відродження жінки селянки, про Перший Всеукраїнський Жіночий Конґрес в Станиславові, про його рішення, про життя і оборону прав культурного політичного життя українського народу перед урядом Польщі? Остаточно, хто зможе сказати про провідниць, які очолювали цю організацію, які на терези долі положили своє життя, служачи українській справі?

Ніхто з пань у проводі СФУЖО такої об'єктивної історії не дасть. Її може виголосити представниця тієї організації, яка зберігла у своїй формі окремішности вірність тим ідеалам, яка не пішла назустріч галасливим кличам новизни — „Історія починається від нас"! Цією організацією, що має моральне право говорити є Союз Українок Канади.

А тепер черга на нас ставити питання, на яке ми сподіваємось відповіді:

Що сталось із Всесвітнім Союзом Українок, сформованім на Першім Світовім Конґресі Українського Жіноцтва у Станиславові? Що сталось із Союзом Українок Західної України? (Галичина, Волинь).

Деякі пояснюють, що війна порозганяла людей, змінились обставини і настали нові часи та нові потреби. Та чи справді так воно було? Чи факти і дійсність кажуть зовсім що інше?

Адже на еміґрацію вийшли куди менші своїм числом організації, а проте вони себе віднайшли на чужині, сформували наново свої ряди і понесли у світ послідовність свого буття і своїх дій, продовжують світлу традицію історичну і з гідністю несуть далі прапор тих ідеалів, яким служили на рідній землі. Вийшла на еміґрацію УВАН, вийшло НТШ, вийшов Пласт, вийшли інші організації. Що ж сталось із Союзом Українок, якого слава лунала по цілому світі? Що сталось із Всесвітнім Союзом Українок?

Тут міг би хтось сказати, що провідні діячки СУ не були чинні, що справа відбудови організації не була належно поставлена, однак документи того часу, навпаки, дають широкий образ зусиль, змагань а то й боротьби за принцип, за історичну традицію. Скликання першого з'їзду СУ на еміґрації на терені Австрії відбулось в 1945 році, де між організаційними тезами читаємо:

„Нав'язуючи до світлих традицій українського жіночого руху, з'їзд заявився одноголосно за відбудовою самостійної жіночої організації, як єдиною формою для збереження надбань передвоєнного українського жіночого руху, для активізації жіночих сил на чужині."

Трудно було б дати в одній статті повний образ подій на еміґрації та, здається, найкраще послужить нам „Декларація" ухвалена на нарадах СУ в таборі Ляндек 1946 року, яку тут вміщуємо. Між іншим у звідомленні з нарад вичислені імена передових діячок, які брали участь в нарадах читаємо:

„У з'їзді взяла участь голова СУ п. Мілена Рудницька, а між присутніми було багато давніх чільних діячок С.У., як п.п. Хоптякова, Чорпітова, Гнатюкова, Федорчак-Морозова, Попелева, Лопатинська та інші. Наради відбувались під головуванням письменниці Марії Гриньовської:

ДЕКЛЯРАЦІЯ

Діячки Союзу Українок, зібрані на нараді дня 3 серпня 1946 р. у таборах Ляндек в Австрії, які репрезентують українське жіноцтво на скитальщині, прийняли таку постанову:

Українське Жіноче Товариство „Союз Українок", що має кількадесятилітню якнайкращу традицію та яке припинене насильно ворогом-окупантом на Рідній Землі, продовжує свою діяльність від літа 1945 р. на еміґрації, являється виразником національно-суспільних ідей і змагань українського жіноцтва. Жодне інше н о в е українське жіноче товариство, що повстало після війни на чужині, не має і не може мати такого морального авторитету ані для загалу власного громадянства, ані для самого жіноцтва, ані тим більше для чужих чинників, що Союз Українок.

Вибраний на Рідній Землі останній провід Союзу Українок, а зокрема його Голова пані Мілєна Рудницька, яка безперервно впродовж 20 років очолювала громадську творчість українського жіноцтва та яка дала почин до відбудови Союзу Українок на еміґрації, може здати свої мандати тільки перед скликаним на найширшій базі конґресом українського жіноцтва, на якому будуть заступлені розсіяні по всій Європі осередки української еміґрації. Тому що сучасні умовини не дозволяють скликати і перевести такий конґрес, а всілякі інші збори і з'їзди мають випадковий характер та тільки льокальний засяг і тому не можуть компетувати на право вибору нового леґального проводу Союзу Українок, єдино леґальним проводом українського зорганізованого жіноцтва є живучі члени останнього Головного Виділу і Президії Центрального Українського Жіночого Товариства СУ під головуванням пані Мілєни Рудницької.

Ідея об'єднання всього українського жіноцтва в одній всеохоплюючій організації, що зродилася на Українському Жіночому Конґресі 1934 р. та яка найшла своє втілення в передвоєнному Всесвітньому Союзі Українок, є для нас сьогодні ще важніша і дорожча як раніше. Беручи під увагу несприятливі повоєнні обставини Европи та невпорядковані відносини серед нової европейської еміґрації, провід Союзу Українок був готовий відступити провід Всесвітнього Союзу Українок Союзові Українок Америки. Але тому що СУА відмовляється взяти на себе це завдання, відповідальність за дальшу долю Всесвітнього Союзу Українок спочиває на відновленому на еміґрації Українському Жіночому Товаристві Союз Українок. Він має обов'язок і право подбати за віднову Всесвітнього Союзу Українок та очолювати його на основі постанов передвоєнного Правильника, поки всі членіорганізації не приймуть у цій справі інших правосильних постанов. Осідок Всесвітнього Союзу Українок переноситься до невтральної країни, а саме до Швайцарії, до міста Женеви.

З радістю вітаємо оснування в Женеві Центрального Закордонного Бюра СУ та проси-

Головна Рада Всесвітнього Союзу Українок. — Організаторки й учасниці Першого Світового Конгресу Українок у Станиславові, 1934. Сидять зліва: Олена Шепарович (Галичина), д-р Ірена Пріснєвська (Волинь), Наталя Лівицька-Холодна (Східня Україна), Зінаїда Мірна (секретарка В. С. У.), Софія Русова (почесна голова В. С. У.), Мілена Рудницька (голова В. С. У.), Константина Малицька (виховна референтка), Олена Штогрин (Союз Українок ЗСА), Ольга Ціпановська (Львів). Стоять: Тоня Горохович (Волинь) і Ліда Мриц-Шавяк (Галичина). Відсутня на світлині Ганна Чикаленко-Келлер (референтка закордонних справ).

мо його продовжувати допомогову акцію в користь українських вигнанок і українських дітей, підтримувати зв'язок з міжнародним жіноцтвом і міжнародними харитативними установами та з українським зорганізованим жіноцтвом Нового Світу.

Комітет Зв'язку СУ буде дальше підтримувати контакт з жіночими осередками в Німеччині і в Австрії, де опинилася основна маса українських вигнанців.

Болімо над роздором українського жіноцтва, який виник внаслідок оснування другої конкуренційної української жіночої організації „Жіноча Праця", що виступає також під назвою „Об'єднання українських жінок на еміґрації". Існування на еміґрації двох українських жіночих організацій з аналогічними завданнями та програмою праці вважаємо за явище нездорове та шкідливе. Уповноважуємо провід СУ продовжувати заходи в напрямі ліквідації цього жалюгідного роздору та доведення до фузії між Союзом Українок і Жіночою Працею, по думці засад, устійнених у „Платформі Порозуміння".

Голові Союзу Українок, пані Мілені Рудницькій висловлюємо повне довіря та подяку за її працю. Осуджуємо якнайрішучіше кампанію злобних наклепів і неперевірених сплетень проти заслуженої громадської діячки та провідниці українського жіноцтва і висловлюємо їй з приводу цієї невідповідальної акції наш глибокий жаль.

Ціле українське жіноцтво завзиваємо до єдности, солідарности і згоди та до зберігання засад громадської моралі і правопорядку у своїй діяльності."

Розглядаючи ці сумні сторінки нашої історії, не може Союз Українок Канади стати плече в плече з тими, що нанесли такої великої шкоди жіночому рухові, що перекреслили його історію, почавши її від себе.

Союз Українок Канади не визнає СФУЖО як об'єднуючої світової федерації жіночих організацій. Не визнає тому, бо існують також **моральні закони** правопорядку. А такий правопорядок був нарушений на Світовім Конґресі у Філаделфії 1948 року.

Адже на Конґресі у Філаделфії 1948 року Всесвітній Союз Українок не був формально розв'язаний, отже він далі існує. Не здала свого головства з ВСУ Мілена Рудницька і воно їй далі правно належить. Історія нашого жіночого руху має такий гідний наслідування факт, який повинен би послужити декому з сучасних чільних діячок: Софія Русова, яка очолювала Українську Національну Жіночу Раду й яка після окупації України по першій світовій війні стратила статус членства в Міжнародній Жіночій Раді, прибувши на Конґрес у Станиславові 1934 року, вона зріклась свого головства в користь Всесвітнього Союзу Українок, передавши йому також традицію Української Національної Жіночої Ради, яка постала в час відродження української державности в р. 1918-19.

Союз Українок Канади не одинокий що не належить до СФУЖО. В Ню Йорку в цей час

знаходиться Матірний Союз Українок, якого членство є також на терені Канади та ЗСА й якого очолює як голова пані Ірина Шох та якого осередок льокується в приміщенні Товариства Сприяння УНРаді. До Матірнього Союзу Українок належать видатні провідниці жіночого руху, послідовниці С.У., В.С.У., та інші. жін. організації.

Союз Українок Канади скоріше належав до „обєднання", вступивши від перших днів до Всесвітнього Союзу Українок і ніколи цього посту не зрікався. Ті що пішли може й невинно на гарячі заклики порушників історичних традицій, стали жертвою ситуації.

І так як довго буде існувати ВСУ, як довго він не буде за обопільною згодою формально розв'язаний в присутності його існуючої голови Мілени Рудницької. Коли дійде до такої згоди, тоді й Союз Укрваїнок Канади стане в ряди об'єднаних жінок організацій.

А поза тим всім питання: Чому якраз Всесвітній Союз Українок мав би бути розв'язаний?

Н. Когуська.

Українські журналісти вшанували пам'ять Миколи Голубця

Прикро приходиться віднотувати, що така небуденна постать Українського Львова — як сл. п. Микола Голубець, в короткому часі після своєї смерти — пішла в забуття, дармащо залишила грядучим поколінням багато праць з ділянки журналістики, письменства, мистецтва й історії.

Пригадуючи цю кольоритну постать нашому громадянству у 25-річчя з дня смерти, як також підкреслюючи його муравлину працю для свого народу, Спілка Українських Журналістів в Америці вшанувала його окремим вечором, що відбувся в приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку в дні 22 грудня м.р. На Вечорі з'явилося багато його сучасників, прихильників і зокрема приятелів, та поважне число мистців, між ними Святослав Гординський, проф. Дамян Горняткевич, Антін Малюца, дир. Пастушенко, гості з Европи проф. д-р В. Янів із Франції, ред. Зенон Пеленський з Німеччини й інші. Голова СУЖА ред. М. Дольницький підкреслив у вступному слові, що вшановуючи Миколу Голубця, українські журналісти вшановують своїх колег й українську журналістику в цілості.

Програмою Вечора проводив секретар СУЖА д-р Роман Криштальський, який накреслив сильвету Голубця, як всесторонньої й непересічної міри людину, та видатного журналіста, при чому зазначив, що світова завірюха й окупація рідних земель, знищила багато документальних даних про життя і діяльність Миколи Голубця. Однак треба сподіватися, що й на підставі того, що зберіглось написане, чи у пам'яті живучих його сучасників — Микола Голубець дочекається книжечки про нього.

Ред. Роман Купчинський (почесний голова СУЖА) прочитав свій спомин про Миколу Голубця з часів першої зустрічі з ним при УСУСУСАХ та пізнішого контакту після визвольної війни у Львові, в часі праці у щоденникові „Діло" як й на терені т. зв. „Богеми", яка гуртувала робітників пера, пензля і долота, та їх прихильників. „Богема" мала своїх провідників — Михайла Рудницького і Миколу Голубця й вона оживила у Львові літературне й товариське життя. Закінчив ред. Купчинський свої цікаві спомини словами: „. . .згадуємо М. Голубця, а може сьогодні якась таємна рука поклала там у Львові китицю квітів на його запалу могилу, а ми від себе складаємо під його нерукотвореним пам'ятником кілька незабудьок".

Проф. Антін Малюца схарактеризував Миколу Голубця як вартісного мистецького критика та знавця, доказом чого його численні монографії мистців, та безліч статтей і критичних рецензій.

Ред. Іван Керницький (ІКЕР) прочитав у „своїому стилю" згадку про свою співпрацю з Миколою Голубцем, накреслюючи цю співпрацю як початкуючого журналіста з веселої та товариської точки.

Ред. Михайло Островерха прочитав пародію Федя Триндика, про Миколу Голубця, яка, моментами, своїми сатиричними висловами, прибавила Вечорові веселого настрою.

Після докладів д-р Р. Криштальський відчитав депешу, яка наспіла від власника концерну „Українська Преса" у Львові, — пана Івана Тиктора з Вінніпегу, в якій він склонює в пошані голову перед одним з найкращих своїх редакторів Миколою Голубцем. За чаєм — приявні ще довший час обмінювались думками на теми вислуханих доповідей, висловлюючи вдоволення з уладження таких вечорів.

Від Управи Літературно-Мистецького Клюбу — привітав приявних заступник голови інж. Іван Жуковський. **Роман Криштальський.**

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ХАРКІВ — РІДНИЙ БРАТ КИЄВУ...

Харків — мільйонне місто, індустріяльний велетень, казковий багатир, хоч порівняно молодий.

Йому лише понад триста років...

Давня легенда розповідає, що в середині 17 ст. хоробрий козак Харко заснував у лісах Слобожанщини місто, яке стало називатися його ім'ям, а можливо від річки Харків притоки Лопані, що там протікає.

Спочатку це була своєрідна фортеця, що стояла на межі українських земель і московського царства. Потім місто розрослося, увібравши в себе частину сіл і слободок, де крім українців жило чимало інших втікачів, а також росіян, які надходили сюди з півночі.

З 18 ст. в Харкові почала розвиватися ремісничa промисловість. Ремісники кожної спеціяльности поселювалися на окремих вулицях і провулках, від чого ті вулиці одержували назви — Чоботарська, Смолярська, Римарська, Столярська і т. п. В 1937 році в Харкові було вже 293 майстерні, вироби яких розходилися поза межами Харкова.

Пізніше в Харкові стали з'являтися заводи й фабрики на той час досить великі. Водночас виростали й наукові заклади. Саме тут відкрився понад 160 років (1805) тому університет (другий в Україні. Перший київська Академія — 1632 р.), засновником якого був В. Н. Каразин. Василь Назарович Каразин — український вчений винахідник і громадський діяч. Народився на Харківщині. 16 листопада припадає 125 літ з дня його смерти (1842). Як вчений і винахідник В. Н. Каразин зробив багато важливих винаходів і адміністративно — політичних проєктів, які зберігалися в царській канцелярії. Він звільнив своїх кріпаків і передав їм у спадкове володіння землю.

За 150 років свого існування університет випустив 30 тисяч спеціялістів. З Харківського університету вийшов відомий математик академік М. В. Остроградський, слов'янознавець І. І. Срезнєвський, Костомаров, основоположник сучасної медицини І. І. Мечніков, талановитий філолог О. О. Потебня, фізіолог В. Я. Данилевський.

Особливо змінився Харків в другій половині 19 ст., коли замість хат з солом'яними стріхами почали виростати багато-поверхові будинки. Харків був осередком діяльности багатьох українських і російських вчених філологів. Тут жив і творив видатний український філософ-гуманіст і письменник Г. Сковорода (18 ст.), майже все життя у Харкові прожив Г. Квітка-Основ'яненко. З Харковом в першій половині 19 ст. пов'язана творчість поетів-романтиків — П. Гулака-Артемосвського, Л. Боровиковського, М. Петренка, О. Корсуна, М. Костомарова, А. Метлинського. У ці роки Харків став визначним центром літературного життя та журналістики. В Харкові народився і жив І. Манжура, вчився і працював П. Грабовський, жила українська поетеса Христя О. Алчевська. З Харковом пов'язані життя і творча діяльність багатьох сучасних українських письменників: В. Блакитного, Остапа Вишні, О. Довженка, М. Ірчана, М. Куліша, Ю. Яновського й інших. Музична освіта в Харкові була зосереджена в колегіумі, де в спеціяльних музичних клясах викладали Г. Сковорода і Я. Цих. Хором керував А. Ведель. В 1874 році було засновано оперний театр, а в 1883 вперше поставлено „Різдв'яну ніч" М. Лисенка. У 18 ст. при Харківському колегіумі (1768) було відкрито художні кляси, якими керував І. Саблуков. В другій половині 19-20 ст. в місті жили і працювали українські художники: Д. Безперчий, С. Васильківський, П. Левченко, М. Ткаченко, М. Самокіш, І. Шульга. В першій чверті 18 ст. жив поет-козак харківського полку Семен Климовський, якому приписують авторство відомої пісні „Їхав козак за Дунай". Відвідував Харків і В. Маяковський двічі. Вперше 1913 року, потім в 1924 році, а також і після повернення з Америки, пишаючись своїм українським походженням. Його дід був козацьким осаулом.

Пам'ятниками архітектури Харкова: Покровський собор (1689) старий корпус університету (1766-77), дзвіниця Успенського собору (1824-33). Харків був столицею України до 1934 року з часу як владу на Україні після революції і громадської війни взяли в свої руки більшовики. В 1934 році столицею України став знову Київ. Нині Харків великий промисловий і культурний центр. Харків пишається своїми заводами велетнями. В Харкові чимало науково-дослідних і проєктних інститутів. Водночас місто є скарбницею української національної культури. Просторі залі історичного музею ім. Г. Сковороди вміщають неоцінені скарби українського мистецтва: Шевченка, Васильківсько-

го, Левітана, Айвазовського, Куїнджі й інших. Кожен, хто прибуває до Харкова, зверне увагу на великий майдан ім. Джержинського, навколо якого звелися споруди хмаросягів — Держпрому і Будинку проєктів, Готель „Харків" — колишній будинок ЦК Компартії України, а тепер на цьому майдані збудували ще й пам'ятник Леніну (без москаля і тут не обійшлося).

В міському парку серед зелені велетенських дубів і квітів стоїть пам'ятник Т. Шевченкові. В західній частині парку починається схил до долини р. Лопань. Звідси відкривається широкий вигляд на низинну частину міста. Головна річка міста Лопань і її притока р. Харків раніше влітку пересихали, тепер вони наповнюються водами Дінця і в гранітних набережних прикрашають місто.

За кількістю культ-освітніх закладів і розмахом будівництва Харків поступається лише перед Києвом.

З Харкова на всі чотири сторони світу розходяться залізничні і автомобільні шляхи. Одним із них, що біжить на південь, можна попасти в невеличке зелене місто Мерефу.

Довкола Мерефи шумлять ліси, гудуть сосни. Вони ніби розповідають про далеке минуле цього давнього козацького поселення. Адже Мерефа дала Україні славнозвісного Івана Сірка, кошового отамана Запорозької Січі, що хоробро обороняв Україну від татарських і турецьких напасників. Не раз і не два він громив військо султана і кримських ханів. Вороги боялися його і звали „Шайтан Сірко" (чорт Сірко). Це він, разом із своїми побратимами написав знаменитого листа запорозьких козаків турецькому султанові.

Недалеко Харкова, розкинувся ЧУГУЇВ — батьківщина великого українського художника — реаліста І. Ю. Репіна. Ілля Юхимич написав багато чудових картин, на яких відобразив типи українських селян і козаків, життя і побут українського міста й села. Увіковічнив він і запорожців, що пишуть листа турецькому султанові.

Захоплювався майстер пензля пейзажами України, типами, які і сьогодні можна зустріти. Глянеш збоку — козацька постать, орлині очі, видно, що нащадок запорожців, яких малював Репін, але це вже не ті рубаки, які сходилися з турком на шаблях та вірили в Бога і сатану.

Ні! Це люди зовсім інші...
Люди іншої доби...

Міннеаполіс, Міннесота
вересень, 1967 р.

З діяльности СУЖК

Від часу зорганізування Спілки Українських Журналістів Канади, якої центральний осідок і управа знаходяться в Торонті, члени управи почали проявляти ширшу активність, не лише за редакційними столами, але й знайшли спосіб бодай раз у рік зустрінутись добірною товариською формою зі своїми читачами, чи як тепер популярно кажемо — „з народом".

Оце вже вдруге відбувся Равт Української Преси, на якім обрано кралю (королеву), дві князівни і решта кандидаток в числі 9 зістали іменовані бояринями. Журі Равту складалось з таких осіб: Голови СУЖК редактора В. Левицького, п. Богдана Синишина і телевізійної зірки Джуліет (Юлія Сисак-Кавацці).

Королевою Української Преси зістала обрана Леся Дмитрів — кандидатка пластового журнала „Юнак", князівнами Української Преси — Маруся Глушко — „Український Голос" і Оленка Головата — „Наша Мета". Девять інших кандидаток, Української Преси, що брали участь та проголошені Бояринями Української Преси є: Ання Миндюк — „Новий Шлях", Надя Цибенко — „Молода Україна", Маруся Верес — „Горизонти", Люба Бурій — „Крилаті", Люба Мороз — „Гомін України", Марійка Бойко — „Нові Дні", Оленка Олешня — „Дороговказ", Аріядна Охримович — „Ми і Світ" і Леся Шліхта — „Сумківець".

„Сенсацією Равту — каже звідомлення управи СУЖК, крім дефіляди краль, була весела дефіляда і членів СУЖК... Несподіваною почесною гостею була на Равті відома українська діячка і президент Міської Ради міста Детройту, Маруся Бек, яку публіка овацийно вітала."

Друга цікава подія в українськім журналістичнім світі в Канаді це успішна „Тура Доброзичливости" по українському Торонті. Відбулась вона 27-го січня ц. р. заходами управи СУЖК у співпраці з Асоціяцією Етнічної Преси Онтаріо. В цій турі доброзичливости редактори етнічних часописів, разом з українськими редакторами під проводом управи СУЖК звідали важливіші українські організації, осередки і установи українського Торонта. З іншомовних редакторів, крім українців, були словаки, поляки, литовці, словенці, хорвати, естонці, японці, латвійці і представник аґенції Ню Кенедієн Паблікейшон. Торонто в цей час є містом найчисленіших українських установ, організацій та містом найбільшого скупчення українців — не лише по назві, але й по духовости.

PROMIN

Vol. IX, 4 ENGLISH SECTION APRIL 1968

ON BEING A HUMAN BEING IN THE ATOMIC AGE

by Roman Olynyk, Ph.D.

Dr. Roman Olynyk was guest speaker at a "Ukrainian evening" sponsored by the Ukrainian Women's Ass. of Canada "Daughters of Ukraine", Montreal Branch. This was in conjunction with International Human Rights Year.

Invited guests were members of the United Nations, Montreal Branch; the Chapitre Ville Marie Branch; and members of the Montreal Council of Women.

The speech was delivered in English and French, by Dr. Olynyk. *H.M.*

Almost twenty years ago the United Nations adopted unanimously the Universal Declaration of Human Rights. Canada has regarded this document as "inspired by the highest ideals". But being realistic in their appraisal, Canada's Government of that day (1948) admitted in a special declaration that the nations of the world would be fulfilling these noble principles... "variously, each nation in its own way and according to its traditions and political methods".

Today, there is no doubt that the Universal Declaration was the first step in defining human rights. Since then, the United Nations have adopted a number of conventions defining some specific rights. Among them are conventions on Political Rights of Women on the Nationality of Married Women, and the latest in the series, a convention on the Elimination of Discrimination Against Women. Of course, you have all rejoiced in the adoption of the conventions dealing with refugees, with political, civic, economic, social and cultural rights of men.

Truly, one must agree with the UNESCO COURIER: "Never before in history has there been such recognition of the rights and duties of the ordinary citizen as there is in this century".

But it is true, as well, that there is a great variety of applications of these conventions by various countries. Some of them seem to apply these principles, indeed, according to their own traditions and political methods. No wonder, therefore, that Ukrainian-Canadian women, as well as those of Russian and other East European origins, are deeply perturbed by the recent wave of arrests and secret trials in Russia and Ukraine. The sentences following the secret trial of four Russian intellectuals held in Moscow last month are known to you. And you might have heard also that similar secret trials took place in Ukraine. I am only going to stress some of the more outstanding aspects of the situation in the Soviet Ukraine, one of the supporters of the Universal Declaration of Human Rights.

Since 1961, over 300 men and women have been detained by the police authorities for alleged anti-Soviet crimes. Of these, about 40 are still in prisons and in the concentration camp of Potma, in the Mordvinian Autonomous Soviet Republic forming a part of the Russian Federation. The harshness of the treatment of the defendants is illustrated by the sentences meted out to a group of Ukrainian lawyers and their associates: seven persons received a combined term of 75 years of hard labour. Another group, of about 20 persons, has been dealt with as harshly; the defendants received from three to ten years imprisonment. The arrested are deprived of regular contacts with their relatives and are often mistreated.

What was their crime?

These writers, scholars, lawyers, workers, and students worked devotedly for the development of Ukrainian art, literature, language, and economy. They protested the discrimination against Ukrainians, Jews, Latvians, Lithuanians, Estonians, Moldavians, Tartars, and other non-Russian nationalities of the USSR. They called for personal freedoms in the Soviet Union and were in favour of cultural exchanges with other nations; the group of the lawyers specifically asked for the implementation of the constitutional rights of the Ukrainian Soviet Republic. Their pleas of "not guilty" were of no avail; their appeal to the Supreme Court in Kiev succeeded only in the commutation of the death sentence of Lev Lukyanenko, a Ukrainian lawyer who is now serving a term of 15 years.

Like the trial of Daniel and Syniavsky, and the more recent trial of Russian intellectual dissenters in Moscow, the trials in Ukraine were conducted secretly, and the sentences were based

on false accusations. Only two months ago a Ukrainian journalist, Vyacheslav Chornovil (29) was sentenced to three years in a labour camp for his "crime": He refused to testify at what he considered was an illegal trial of his prosecuted fellow-countrymen.

Now, these unfortunate human beings are calling on the public opinion of the world for help.

In giving you these details, I am expressing a hope that our Canadian delegation to the United Nations' Conference on Human Rights will raise the issue at the next international conference. Such conference is scheduled for April-May this year in Teheran, Iran. Our object in raising the issue should *not* be to embarass the government of the Soviet Union or that of the Soviet Ukraine. The goal is far beyond day-to-day international politics; this is a basic issue of today, that concerns not just those Canadians who have Ukrainian, Russian, Latvian, Estonian, Lithuanian, Jewish, Byelorussian or German origin. Men and women are being deprived of their human rights in all Communist countries. But we are also all quite well aware of the shortcomings of the non-communist countries of the West, with respect to human rights. South Africa is not the only regime where discrimination is practised in the daily lives of citizens...

To raise this issue means — as the Honourable Paul Martin, Secretary of State for External Affairs put it lately — to "examine critically our record in human rights, and to resolve to do our utmost to assure protection for human rights to peoples in all quarters of the earth".

But, as we often say, charity begins at home. To examine "critically our record in human rights" also means to take a close look at our own situation, and examine more deeply the relations between human beings in our own midst. Canada has done a great deal to maintain a high standard of human rights in the world. Our country is indeed one of the most faithful supporters of the United Nations' Charter and its peaceful aims. And who of us was not deeply moved by the decision of His Eminence Cardinal Paul-Emile Leger to devote the rest of his life to giving help in physical and spiritual emancipation of some of the most unfortunate people in Africa?

Nevertheless, there is a great deal to do in our own country as well, though perhaps in a less dramatic way. As a continental country of distinct regions, and a population of various cultural backgrounds, Canada faces some specific problems. Today in our country there is a clamour for more cultural and linguistic rights; we hear some heated discussions about the need for improvements in the field of inter-racial and inter-ethnic relations; and there is among the smaller ethnic groups a notable fear of being obliterated from the cultural map of the Canadian mosaic. So, the task before us is clear and well defined.

In my opinion, Canadians should know one another much better than they do. Even today, in the age of harnessed atomic energy and of the mass communications, the cultural and linguistic groups in Canada are still living segregated in their own milieux. We see one another on the busses, on the Metro, or in cars travelling to our daily work; we see one another in offices, in schools, in factories, and in stores. But we know very little if anything about one another. We all seem to live behind the *glass curtains* of our own making.

That voluntary segregation, that existence behind the glass curtain creates a feeling of suspicion, of anguish, and of loneliness. The human being of today is, indeed, very lonely in a world that is becoming more and more urbanized, more sophisticated and peopled by lonely crowds. A Ukrainian poet, Vasyl Symonenko, who died prematurely in 1963 and thus escaped the fate of his colleagues now in prison, wrote this about his loneliness:

> Often lonely as Robinson Crusoe
> I scan the skyline for a sail...
> Wearing the skins of slaughtered hopes,
> I probe the sky with anxious eyes...
> O God, send me at least an enemy,
> If I cannot have a friend.

Canadians need not sink to this level of loneliness and despair. All that we need is to realize that we must learn to know our neighbours and co-citizens better; that we should reach across language and custom barriers. To know means to understand; to understand means to forgive and perhaps appreciate; then, there would be little room for suspicions, recriminations, or fear.

I learned about the need for such an approach from a man from Charlottetown. I met him while travelling by train to Prince Edward Island, where the annual Conference of Canadian Learned Societies was held, in 1964. He was a Canadian educator and, for some time, had lived and worked in Japan. When we met he was eager to learn all about the Ukrainian Canadians and their cultural background. A day's trip was

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ

В авдиторії Св. Володимира в Торонті відбулось 27-го листопада 1967 р. ширше зібрання, на якім делеґатки Союзу Українок Канади давали звіти з Світового Конґресу Вільних Українців, який відбувся в Ню Йорку в днях 16-19 листопада 1967. Звітували пані: Леся Хорош-Ґреґорі, д-р Ганна Янішевська, пані Калина Сакалюк і д-р Зоя Плітас. Голова Союзу Українок Канади дала повний перебіг Конґресу, а д-р Янішевська зачитала доповідь на тему „50-ліття рівноправности української жінки", яку вона виголосила також на Конґресі в Ню Йорку.

На СКВУ в Ню Йорку було поважне число делеґаток Союзу Українок Канади з різних осередків, як Ванкувер, Едмонтон, Саскатун, Давфин, Вінніпеґ, Монтреал і Торонто.

— — — — —

Централя Союзу Українок Канади спільно з СУС вислала телеґраму протесту до прем. Л. Пірсона, п. Р. Стенфілда, П. Мартина, і державної секретарки Джюді ЛаМарш в справі радіопередачі „Голосу Канади". Правительство Канади, щоб зменшити кошта видатків у державнім бюджеті, мало на увазі припинити програму „Голос Канади", що проходить сіткою СіБіСі. Завдяки голосам ріжних організацій, „Голос Канади" залишається надалі.

— — — — —

З нагоди приїзду до Торонта президента Української Народної Республіки в екзилі, дост. Миколи Лівицького, відбулась його зустріч з громадянством Торонта і бенкет 27-го січня 1968. Голова Союзу Українок Канади була серед запрошених гостей і репрезентувала організацію Союзу.

— — — — —

В днях 30-31 січня ц.р. відбулись в Оттаві піврічні збори Канадійської Національної Жіночої Ради, на яких між учасниками були: пані Леся Хорош-Ґреґорі, голова Союзу і пані Галя Гнатишин, заступниця голови КНЖР. Пані Хорош-Ґреґорі вручила голові КНЖР пані С. М. Милн примірник ювілейної книжки „Дорогами сорокріччя".

— — — — —

В пятницю, 23-го лютого відбулось спеціяльне засідання центральної управи з редакторкою Н. Когуською з Вінніпеґу. На засіданні вирішено ряд ділових і засадничих справ організації. Редакторка взяла участь також у пресовій конференції Виховної Комісії Педагогів в Торонті, яка відбулась 21-го лютого та відбула наради з головою Ради Української Школи в Торонто — проф. В. Іванисом.

— — — — —

До центральної управи Союзу Українок Канади увійшла пані Люба Кут з Ванкуверу в ролі референтки Домашньої Економіки Союзу й яка вже зголосила свою співпрацю в журналі „Промінь" на відтинку господарським: приписи, поради, домашні традиції та інш.

— — — — —

В центральній канцелярії Союзу Українок Канади, яка приміщується в будинку Інституту Св. Володимира в Торонті, почала працювати в м. лютім як ділова секретарка добр. Ференсів.

На нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Варвари Вербної складають сестриці і жіноче товариство ім. Лесі Українки в Єлов Крік, Саск. на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00.

Єва Драпак, секр.

На нев'янучий вінок в пам'ять мойого дорогого й ніколи незабутнього мужа, бл. п. Михайла Вонітвого жертвую на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00.

Оксана Вонітова, Кенора, Онт.

До звіту пров. з'їзду Союзу Українок в Східній Канаді — зміни і доповнення в складі провінціяльної екзекутиви. (Звіт був поміщений в ч. 2 ц. р.).

Референтка освіти — Галя Козак.

Контрольна Комісія складається з слідуючих пань: Анастасії Параш, Палагни Дибко і Клавдії Коропецької.

Члени екзекутиви: Марія Пилипюк — голова відділу Л. Українки в Гамільтоні і Орися Федак — голова відділу Калина в Гамільтоні.

Додаток подала **Анна Грицик,** секр.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В ч. 3 з березня на ст. 8 в нарисі „Коляда" в другій колонці, 8-мий рядок має бути **„створених** духовістю народів"... і друга в тій самій колонці у пятім рядку знизу вгору: **...„і за якими сумно".**

---

a good opportunity for both of us; he to satisfy his healthy curiosity, and I to learn about the people in another province of Canada. In parting, he said: "My God, I knew more about far off Japan and the Japanese than I knew about my Canadian co-citizens of Ukrainian origin. I only hope I shall live long enough to fill up all the gaps in my citizenship. . ."

I believe with him that to know one another better is, for Canadians, one of the "musts" in the second century of this country.

МАНДРІВКА В РІДНЕ МИНУЛЕ

Леся Храплива: Чародійне авто, оповідання для дітей, Ню-Йорк 1967, стор. 95, ілюстрації Петра Андрусева

Одна з містерій різдвяної ночі: вуйко Левко подарував двом своїм небожам з Ню-Йорку чародійне авто. У ньому вони, мов Велсів герой „Машини часу", відбувають під невидною опікою вуйка мандрівку „почерез століття" минулого України, натрапляючи на історичні особи та події, про які вчилися в школі українознавства, а також на своїх предків і, навіть, на самого вуйка Левка, вояка Української Дивізії, що згинув більш як двадцять років тому під Бродами. Отже, оповідання фантастичне — жанр, що його любила й любить молодь.

Авторка вміло пов'язала теперішність з минулим, ставлячи по одній стороні сьогочасні умовини життя українських дітей на еміграції, а по другій — давнину. Кожний розділ — то якась нова цікава пригода, нова зустріч з героями рідної історії — князями, гетьманами, громадськими, культурними та військовими діячами, навіть з дітьми, про яких залишились згадки в історії. Кожний розділ може послужити вихідним пунктом для лекції чи гутірки з рідної історії, а також для повторення й закріплення раніше пройденого матеріялу.

Можливо, що читач, слідкуючи за пригодами юних подорожніх чародійного авта, жалкуватиме, що вони такі короткі. Може не один читач подумає, що було б добре, якби кожний епізод був опрацьований ширше й повніше, як окрема сюжетна цілість. Безперечно, це було б побажане, але це залежатиме від того, наскільки у висліді двох дотеперішніх і чергових Двомісячників Української Дитячої Книжки поправляться видавничо-творчі умовини і наші автори-педагоги матимуть можливість писати більші розміром твори.

Герої „Чародійного авта", два братіки пластуни — це якраз добрий приклад для наслідування не тільки пластунам, але й усім дітям, що живуть далеко від України, але цікавляться нею, болюють її болем і бажають активно їй допомагати. Патріотичний настрій цього оповідання — основна виховна його цінність. Коли до цього додати виткану на канві фантазії мандрівку-пригоду і той таємничий настрій, яким забарвлений сюжет, то можна сказати, що наша література для дітей збагатилася на ще один вартісний твір, що тепер нам дуже на потребу. Книжка прикрашена ілюстраціями мистця Петра Андрусева. Поруч менших чорно-білих ілюстрацій тексту, маємо тут вісім прегарних повносторінкових кольорових вкладок, а також кольорову вінієту. До вальорів книжки треба також зарахувати окремий додаток-словничок з поясненнями різних осіб, подій і речей, що могли б бути загалові читачів не зовсім зрозумілі.

Роман Завадович.

Заплановано ювілейні святкування 50-ліття Першого Листопада

З нагоди надходячого 50-річчя Листопадового Зриву, постав на терені Америки й Канади Ювілейний Комітет Виконавців Листопадового Зриву, який запляновує провести ювілейні святкування, як в ЗСА так і в Канаді. Ювілейний Комітет очолює д-р М. Гуцуляк — Канада. Інші члени заряду Ювіл. Комітету: д-р М. Чубатий, д-р Роман Криштальський, д-р М. Михайлів, проф. В. Мацьків — всі з Америки та ряд членів Ювілейного Комітету з ЗСА і Канади. Комітет заповідає, що такі святкування мали б відбуватися спільними силами відділів центральних організацій КУК у Канаді і УККА в ЗСА в м.м. — жовтні, листопаді і грудні 1968 року.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

В четвертій ранку у моїй діброві
Співають робіни, як солов'ї...
Прийшла весна... Іще одна обнова
Людських сердець і творчих сил землі.

Яка то радість — жить! Вдихати ранки,
Стрічати сонце в ранніх туманах,
Солодкий вітер, як уста коханки,
І слухати пісні і щебет птах!

Та скільки друзів вже не чують співу,
Та скільки марно стрічено життя
В турботах суєти, даремних гнівах,
У днях потоптаних, прожитих без пуття!

Лишень хрести на цвинтарях, каміння;
З нещирих слів хвала чи жаль на них...
Вже вас не воскресить святе куріння,
Нічим не викупиться смерти гріх.

Бо дар життя — найвищий дар людині,
Господня ласка щедрости з небес...
Тож за життя хвалебний гимн Святині,
Величний спів: „Христос Воскрес!"

М. Мандрика.

ЗВІТ ПРОВІНЦІЯЛЬНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В МАНІТОБІ

Провінціяльний з'їзд Союзу Українок Канади в Манітобі відбувся в днях 10, 11 і 12 листопада 1967 р. у Вінніпезі. Коли взяти під увагу, що минулого літа наші членки на провінції брали активну участь у підготованні різних імпрез з нагоди святкувань сторіччя Канади, то без сумніву можна сказати, що з'їзд був успішний, як числом делегаток і гостей, так і нарадами, де було з'ясовано й передискутовано багато важливих справ теперішнього часу.

Учасники з'їзду мали шану вітати та особисто познайомитися з новообраною домініяльною головою Союзу Українок пані Лесею Хорош-Ґреґорі. Перша спільна сесія з'їзду почалася в п'ятницю в год. 7.30 ввечорі в авдиторії Катедри Пресв. Трійці .Всеч. о. В. Слюзар, парох Катедри провів молитву Президія складалась з таких осіб: голова Теодора Гаврисишин, Леся Хорош-Ґреґорі, Єлисавета Білич, добр. Ольга Савчук, Ольга Завісляк, Розалія Кондра. Секретарювали добр. Марія Керніцька й Анастасія Сарчук.

З'їзд офіціяльно відкрила голова Ман. Пров. Екзекутиви Теодора Гаврисишин привітальною промовою, вітаючи делегаток і гостей та з'ясовуючи програму з'їзду. Слідували привіти: Преосв. Владика Борис привітав з'їзд в імени Церкви. Дальше слідували привіти делегаток відділів: Л. Українки при Катедрі Пресв. Трійці у Вінніпезі — Катерина Крипякевич, Л. Українки в Овкборн — А. Баклащук, Доньки України в Роблин — Анна Горбай, Л. Українки в Трансконі — Г. Гуменюк, О. Кобилянської в Сондавн — Марія Ілюк, О. Кобилянської у Вінніпезі — К. Ковалюк, Княгині Ольги у Вінніпезі — Марія Кушнірик, Л. Українки в Брендоні — добр. Ольга Філь, Л. Українки в Давфині — Юстина Дух, О. Кобилянської у Вайті — А. Подольська. Писемні привіти від окружної представниці Марії Білоус з Давфину від від.: Княгині Ольги в Толстой, Л. Українки в Мензі, Княгині Ольги в Етелберт і Доньки Українки у Флин Флон.

Наступною точкою програми було представлення студента Манітобського університету, Всеч. о. В. Василіва, який одержав стипендію Союзу Українок в Манітобі. Референтка стипендій, Розалія Кондра, перевела цю частину. Представивши стипендіянта, яким був Всеч. о. В. Василів, зложила йому ґратуляції та побажання в імені зїзду. Подяку за вибір його тези на стипендію зложив о. В. Василів, підкресливши значення таких стипендій для студентів. Опис про стипендіянта на ст. 6.

Головною точкою вечірної сесії була доповідь пані Лесі Хорош-Ґреґорі, домініяльної голови СУКанади. У своїй обширній доповіді голова Союзу Українок навела деякі події з історії першої еміґрації, її трудноші і здобутки на полі економічнім та зріст громадського життя до сьогодні, окреслила сучасний стан наших організацій та з'ясувала їх проблеми. Доповідачка довше зупинилась над питанням виховання нового покоління, де між іншим сказала: „...важливість ролі жінки-матері, на неї спадає обов'язок виховати своїх дітей на засадах християнської моралі та національної свідомости. На українську матір спадає обов'язок защепити з перших днів дитини любов до своєї мови, віри, традиції. Ніяка школа, ніяка організація не може цього зробити. Школа й організація є доповняючі чинники дому..." Вечірню сесію закінчено чайним прийняттям, що його приготовили членки відділів у Вінніпезі.

Окрема сесія Союзу Українок відбулась в Колегії св. Андрея в суботу рано 11-го листопада. До резолюційної комісії були вибрані: Леся Хорош-Ґреґорі, Теодора Гаврисишин і Марія Ілюк. До номінаційної комісії обрані минулорічним з'їздом: Марія Марко, Юстина Дух і Марія Негрич. Цей з'їзд доповнив комісію, добираючи Анну Горбай і Вікторію Ґоряк. Звіти уряднищь Ман. Пров. Екзекутиви були надруковані і вручені делегаткам у п'ятницю. Прочитано фінансовий звіт і голова панна Гаврисишин звітувала устно. Вшановано пам'ять членки бл. п. Марці Сеніцької хвилинною мовчанки.

Звіти членок управи насвітлювали працю Ман. Пров. Екзекутиви в минулому році. Управа співпрацювала з українською секцією Товариства Модерних Мов. Здобувши позаочний курс української мови 9-ої кляси при департаменті освіти, управа закликала своє членство вписуватися на курс та заохочувати інших використовувати цей привілей. Голова та інші членки екзекутиви брали участь в конференції СУС, яка відбулась у Вінніпезі весною. Членки брали участь у Ювілейному з'їзді Союзу Українок в липні 1967 р. в Торонті. На Світовий Конґрес Вільних Українців в Ню Йорку було обрано делеґаткою Теодору Гаврисишин.

Комітет Мистецтва й Музею під проводом Ангелини Павлик виявив широку працю за минулий рік. З нагоди святкування сторіччя Канади та інших імпрез комітет висилав речі на різні виставки та давав поміч у плянуванні вистав. Як символічний дарунок українських матерів своїм дітям в пам'ять святкування сторіччя Канади, Манітобська Екзекутива видала книжечку п. н. „Рослини переселені з України до Канади", яку написав М. Боровський.

По закінченні звітів велась жвава дискусія над справами порушеними у звітах. Делегатки ставили питання та подавали свої завваги. У дискусії над працею з молодшими відділами СУМК була однозгідна думка і щоб комітети при відділах, які провадять працю з сумківцями робили в порозумінні і згодою заряду жіночого товариства.

В одинадцятій годині наради перерваю й учасниці З'їзду перейшли до каплиці, де була Панахида за полеглих вояків у двох світових війнах. Панахиду відслужив о. д-р С. В. Савчук. У Панахині брали участь вояки-ветерани та співав студентський хор при Колегії св. Андрея під диригентурою І. Наконечного.

Після Панахиди учасниці З'їзду вислухали дуже інформативну промову п. О. Назаревича, голови українського відділу Товариства Модерних Мов, про стан навчання української мови в Манітобі. Він сказав, що справа навчання української мови цього року стоїть краще, — Манітобський університет признав українську мову з іншими мовами, але дуже важливим є, щоб український загал здав собі справу та піддержав це наше осягнення якнайбільшим числом студентів. Треба підготовляти вчителів, які могли б викладати українську мову в державних школах, — Комітет Українців Канади робить старання, щоб українську мову ввести в державних школах від 7-ої кляси. Він сказав, що справа навчання української мови найбільше залежить від самих родичів. Вони повинні заохочувати своїх дітей побирати українську мову, де лише є нагода. Пан Назаревич дав сильний заклик, щоб старші й молодші вписувались на курс позаочного нав-

чання української мови.

Промова п. Назаревича викликала велике зацікавлення і жваву дискусію. Делегатки ставили питання, яким способом можна б розбудити зацікавлення в студентів, а то й родичів до вивчання української мови. Виявилось, що в двох місцевостях наші членки записались на позаочний курс української мови, 9-ої кляси й завели гуртки, де під проводом учителя або священика вивчають українську мову. Такий гурток існує в Брендоні під проводом о. і добр. Філь, і Давфині при відділі ім. Л. Українки, де вчителює учитель п. Склепович. Дуже жваву участь у дискусії брали: А. Гудима, Є. Білич, Ю. Дух, О. Філь, М. Марко, Р. Кондра, М. Юрків, М. Нижник і інші.

По перерві на обід учасниці З'їзду брали участь у зборах Колегії св. Андрея. Вечером відбулася святочна Академія, в якій студенти Колегії св. Андрея при співучасти хору СУМК під диригентурою п. Маценка відмітили 50-ліття Української Національної Революції в Україні.

На вечірній сесії з'їзду пані Ольга Завісляк референтувала справу, „Молодь потребує провідників". У своїй промові пані Завісляк підкреслила, що коли хочемо затримати нашу молодь при наших організаціях і при церкві, то мусимо негайно подбати про провідників, які могли б дати нашій молоді належний провід. Треба започаткувати курс інструкторів. Вона поставила декілька питань: Хто має виготовити курс інструкторів? Де такий курс має відбуватися? Хто покриватиме кошти пов'язані з курсом?

Була сугестія, щоб у порозумінні з дирекцією Колегії св. Андрея такий курс інструкторів відбувався під час літніх курсів. Пані Л. Хорош-Ґрегорі сказала, що домініяльна управа Союзу над цією справою застановляється і в скорому часі будуть мати конкретні пляни.

Делегатки й гості вислухали промову пані Когуської про журнал „Промінь" набрану на ленту, яка була передана в Україну через „Голос Канади" в Монтреалі 1967 р.

Про стан журнала і потребу більшої фінансової підтримки коротко говорила А. Сарчук. Вона сказала, що референтки при відділах повинні доглянути, щоб кожна членка, передплачувала журнал. Кожний відділ повинен відбути якесь підприємство раз у рік та прислати більшу суму на пресовий фонд журнала. Майбутність „Променя" залежить найбільше від нас самих, членок Союзу Українок.

Склад Манітобської Екзекутиви на 1967-68 р.: голова — Теодора Гаврисишин, уступивша голова — Ольга Завісляк, заступниці голови — Розалія Кондра й Єлисавета Білич, рекордова секретарка — добр. М. Керніцька, кореспонденційна секретарка — Анастасія Сарчук, касієрка — Марія Симчич, голова комітету філії мистецтва й музею — Ангелина Павлик, референтки: культурно-освітня — Марія Мандзюк, стипендій — Ольга Скегар, журнала — М. Нижник, громадянства — Ольга Фуга, молодших відділів СУМК — Ольга Завісляк, архіву — А. Григор, представниця до Асоціяції Консументів — Константина Сарчук, представниця до Манітобської Жіночої Ради — Т. Гаврисишин, Контрольна комісія: М. Анонійчук, К. Ковалюк і Марія Юрків, окружні представниці: Давфин — Марія Білоус, Овкборн — Михайлина Чвалюк, Вайта — Марія Ілюк, Флин Флон — Агафія Перепелюк, Роблин — Марта Лебедович.

Анастасія Сарчук, кор. секретарка.

УЧАСНИЦІ МАНІТОБСЬКОГО ПРОВ. З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК

1-ий ряд, сидять зліва направо: **Є. Білич, добр. М. Керніцька, добр. О. Савчук, М. Симчич, Т. Гаврисишин — пров. голова, Л. Хорош-Ґрегорі — домін. голова, А Сарчук, О. Завісляк, добр. С. Стратійчук.**

2-ий ряд: **А. Баклащук, М. Ковтун, Ю. Дух, Є. Соломон, М. В. Ілюк, М. Юрків, М. Т. Ілюк, З. Крипякевич, А. Горбай, К. Пасічняк.**

3-ий ряд: **М. Левицька, М. Онисько, добр. О. Філь, А. Василюк, М. Негрич, Я. Карпяк, М. Нижник, К. Крипякевич, Д. Папіш, Павлишин, В. Ґоряк.**

4-ий ряд: **А. Воробець, С. Островська, О. Арсенич, М. Марко, А. Гудима, Ґ. Гоменюк, А. Парек, Р. Кондра, М. Карасевич.**

ЗВІТ ПРОВІНЦІЯЛЬНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ НА САСКАЧЕВАН від 1965—1967 р.

Від останнього Пров. З'їзду, який відбувся в серпні 1965 р. подаємо короткий перебіг праці. Провінціяльна Екзекутива видала 5 обіжних листів до відділів в Саскачевані. Одержано 73 листів, а вислано 87. Допомогла відділові Союзу в Йорктоні проголосити кількаденний Курс Українськго Мистецтва. На курс була спеціяльно запрошена і провадила у двох мовах пані С. Стечишин. Учасниками були українки, між якими були членки наших дооколишних відділів. Відділ Союзу ім. О. Пчілки був господинею цього курсу. Курс цей був надзвичайно успішний і мав широкий розголос в англомовній пресі. Це було з рамени уряду і лекторка була плачена за її услуги.

На руки представниці до Жін. Ради, С. Стратійчук і Т-ва Консументів, приходили протоколи та різні ухвали з їхніх засідань, та конвенцій. Поїздка голови Союзу 1966 р. — пані А. Токарик угегшила працю Пров. Екзек. Вона відвідала кожний відділ в Саскачевані. Голова та освітня референтка брали активну участь в семінарі міжкультурної співпраці між різними етнічними групами в Саскачевані, в Норт Бетлфорді. Брали участь в місячних зборах Ради Консументів та Королівської Комісії Консументів, якою провадила суддя пані М. Бетин.

Кореспонденційна секр., добр. М. Керніцька заступала голову на річних зборах Ради в 1966 р., а пані М. Мадюк — у 1967 р. З нагоди святкування 5-тиріччя журналу „Промінь" в місцевому Відділі Союзу голова промовляла в користь журнала. Голова дала допис до „Променя" (ч. 10, 1965 р.) про позаочний курс української мови в Саскачевані та до „Голосу Інституту" про стан української мови у нашій провінції. Брала активну участь у Конгресі КУК в днях 8—11 жовтня, 1965 р. у Вінніпегу. В передз'їздовій Конференції СУС у Вінніпезі, голова дала доповідь „Жінка і Церква" на З'їзді Середньої Єпархії в Дафвині, Ман. у 1966 р. і була делеґаткою на З'їзд Середньої Єпархії в 1967 р. Поїздка зі студентами Інституту Могили до Едмонтону. Промовляла до студентів на тему наша молодь. В червні 1966 р. відбувся окружний З'їзд Союзу в Норт Батлфорді. Голова відвідала Відділ Союзу в Бюкенан і Йорктоні, де висвітлила знимки з поясненнями з своєї поїздки в Західню Україну. При цій нагоді голова відбула дві зустрічі з йорктонським відділом — одну зустріч з зарядом і одну членством — на загально-організаційні теми. Промовляла на 35-літньому ювілею ім. О. Басарабової в Ґлеслині, на сорокалітньому ювілею відділу Доньки України в Реджайні, Саск. Короткі наради під час Провінціяльного З'їзду Складових Організацій СУС у 1966 р., де ухвалено семінар для учителів, які навчають в українських школах — як проєкт на Сторіччя Канади та 40-річчя Союзу. (Семінар — ч. 4, 1967 р. журнал „Промінь").

Другим нашим проєктом було вишивання сорочок для студентів Інституту Могили. Референтка мистецтва пані А. Скоробогач в цій ділянці поклала багато праці, проєкт дав 27 вишитих сорочок. Освітна реф. і голова учащали на збори Інституту Могили, та збори Комітету Музею і Мистецтва. На Семінар СУМК та їхні річні збори.

Членки екзек. брали участь в кількох спільних засіданнях СУС. Голова Пров. Екзек. постійно брала участь в засіданнях Ділового Комітету — для святкування 50-річчя Української Греко-Православної Церкви. Таких засідань було 8. Пані М. Мадюк промовляла на 15-літнім Ювілею відділу в Блейн Лейку, та на 35-літнім Ювілею відділу Союзу в Ґлеслині, і була делеґаткою на Домініяльний З'їзд у Торонті, добр. Леся Удод дала привіт від Пров. Екзек. Провінціяльна екзекутива разом з Комітетом Музею набула постійне членство в Пров. Жіночій Раді, для пані М. Мадюк за її довголітню та многогранну працю для нашої організації.

Від Провінціяльної управи, голова була делеґована і взяла участь у першому Світовому Конгресі Вільних Українців в Ню Йорку, який відбувся у днях 15—19 листопада, 1967 р. Конгрес цей був найбільшим здобутком усіх українців у вільному світі.

Новій провінціяльній екзекутиві, яка волею З'їзду перебере на себе важливі обов'язки, — найкращих успіхів.

Пров. Екзек. Союзу Українок в Саскачевані.

В сьому річницю смерти нашої дорогої мами, бл. п. Марії Фербей, яка упокоїлась в квітні 1961 року, складаємо в її світлу память на пресовий фонд журнала „Промінь" $15.00.

Наталка Мельничук,
Леся Івасюк і
Мирослава Фербей,
Едмонтон, Алберта.

— — — —

Вістка про трагічну смерть родини Крізелів потрясла й засмутила цілу нашу громаду. Тяжко повірити, що судьба була такою немилосердною і забрала їх всіх троїх разом. Бл. п. Крізел була членкинею жін. тов. ім. Софії Русової, а 1962 року була також і головою. Покійна відійшла від нас, та в нашій пам'яті вона осталася назавжди як одна з гарних членкинь. В її пам'ять жін. тов. ім. Софії Русової складає на пресовий фонд журналу „Промінь" 5 дол.

Жін. Тов. ім. Софії Русової, в Лонг Бренч, Онт.

— — — —

У треті роковини смерти мого дорогого мужа, бл. п. Петра Далаврака, який упокоївся 6-го січня 1965 року, складаю в його память на невянучий вінок в користь журнала „Промінь" $8.00.

Михайліна Далаврак, Вегревил.

— — — —

На нев'янучий вінок моєї дорогої приятельки, бл. п. Катерини Салдат, якої похорон відбувся 24 листопада 1967 року в Саскатуні, складаю в користь журнала „Промінь" $5.00.

Анастасія Погранична, Ніягара Фалс, Онт.

— — — —

На невянучі вінки бл. п. Катерини Салдат, яка упокоїлась в м. листопаді 1967 року в Саскатуні, складаємо на журнал „Промінь" по $2.00 разом $4.00.

М. Дихтяр і М. Нагірна, Ніягара Фалс, Онт.

— — — —

Редакції „Променя" й її співробітникам та всім читачам бажаю кріпкого здоров'я і щоб в р. 1968 наш журнал „Промінь" заглянув у кожну українську хату.

Марія Корній, Виндзор.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ПИСАНКИ

Спекла мама на Великдень
Біленькі паски,
А я куплю фарб і спишу
Гарні писанки.

Розмалюю на писанках
Квіти, ялички,
І роздам їх на Великдень
Поміж діточки.

А братові маленькому
Дам писанки дві,
Щоб качав їх по зеленій,
Шовковій траві.

М. Верес

СВЯТА НІЧ

В Святу Ніч зірки сіяли
Так ясно з висоти небес, —
Так ніби землю всю вітали:
Христос Воскрес!

І і В. Панасюки

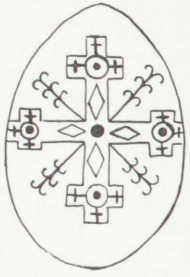

ПОКЛІН ВЕСНІ

Честь тобі, весно прекрасна
В шати убрана зелені!
Ти сміешся сонцем ясним,
Усміх твій, як усміх нені.

Ти нас гріеш, звеселяеш,
Кажеш цвисти, кажеш жити!
Нас малих дітей навчаеш
Цвіт, красу живу любити!

Смуток радиш забувати,
Любиш працю і забаву!
Кажеш дітям процвітати
Україні всій на славу.

„Д."

Микола Погідний

ВЕЛИКОДНІЙ ДАРУНОК

Радісний Великдень, напоєний пахощами квіток і оновлений свіжою зеленню, розкривав свої чари перед українськими дітьми. Вони, як ті пташки, стрибали, бігали, щебетали, бо чекали на нього з тугою і сподіваннями.

Оксанка найбільше любила це свято свят і завжди просила, щоб матуся забрала її з собою у церкву. Вона бажала бути в церкві, коли священик з горіючою трійцею і кадилом зустрічав своїх вірних великих і малих з воскресним привітом: Христос воскрес!

Оксанка тоді відповідала на ввесь голос — Дійсно воскрес!

Ще одну причину мала Оксанка, чому любила так оце свято. Перший день Воскресіння Христового був присвячений на Україні теж українським дітям. В той день вони відвідували своїх хресних батьків, вуйків тіток і тих знайомих, що їх запрошували. При цій нагоді вони обдаровували діток, чим хто міг.

Оксанка найбільше любила відвідувати в тому часі свою — улюблену тітку Тет'яну, яка була вдовою, діток своїх не мала і жила самітно на краю села. Вона радо зустрічала маленьку Оксану, пестила, голубила і щедро обдаровувала. Тітка завжди приготовляла для неї якусь милу несподіванку.

Так воно сталося і цього Великодня. Після Богослуження в церкві і спільного свяченого вдома, Оксанка попросила у матусі писанку і з братіком Кирилком побігли в двідати й Кирилком побігли відвідати й поздоровити зі Святами хресних батьків і найближчих з їхньої родини. Обійшли вони декільки хат з братіком Кирилком, погостились і врешті пішли відвідати свою улюблену тітку Тет'яну.

Побожна вдовиця Тет'яна чекала на свою улюбленицю зі своїми дарунками. Оксанка підійшла радісно до тітки, привіталась і простягнула свою прегарну писанку, те що мала найкраще для своєї тітки. Тітка зраділа писанкою, поцілувала Оксанку і Кирилка, взяла їх за стіл, прибраний великодніми стравами, напоїла вареним, погостила солодкими коржиками і дала по п'ятакові. Діти були дуже раді, а найбільше маленька Оксанка, яка чулася у тітки, як у себе вдома.

Але тітка не задоволилася п'ятаком, вона витягнула з-за образа маленький пакуночок і сказала дівчинці:

— Оце тобі, Оксаночко від мене дарунок, щоб не забувала за мене. Візьми й подивишся вже в хаті, що я тобі приготовила. Тимчасом прощай, моя дитинко, і рости велика. Тітка Тет'яна поцілувала ще раз Оксанку і вона рада вибігла з Кирилком надвір. Вже не йшли вони нікуди, а завернули у свою хату, де чекала на неї матуся.

Вона зараз розпакувала той великодній дарунок і Оксанка побачила перед собою маленьку книжечку у блискучих коверцях із золотим хрестиком на ньому. Оксанка здивувалася.

— Матусю, що воно таке? — запитала.

— Моя дитинко, ти дістала дуже цінний дарунок. Це дуже гарний молитовник!

— А що з ним робиться? — питає Оксанка?

— В цій маленькій книжечці є різні гарні молитви і його треба брати з собою до церкви. З нього можеш помолитися, тільки треба вміти добре читати.

— Я вже вмію читати, похвалилася дівчинка. Я буду молитися з нього у церкві.

— Це дуже добре сказала матуся. Тоді не будеш нудитися, або крутитися веретеном на всі боки. Це не є гарно для добрих побожних діток. То ж шануй свій молитовник, щоб його не знищила і не подерла. Тоді він тобі довше послужить.

Оксанка взяла молитовник в руки, почала з цікавістю переглядати і знайшла в ньому кілька гарних образків: Ісуса Христа і Матіньки Божої. Це її ще більш втішило, бо завжди любила гарні образки.

Вона теж приобіцяла, краще навчитися читати, щоб могла без труднощів з молитовника молитися. Оксанка свого слова дотримала. Кожного ранку, вона брала свого молитовника, читала щоденні молитви і набула такої вправи в читанні, що навіть пан учитель похвалив її в школі перед усіма дітьми.

Перший молитовник від тітки Тет'яни став їй у великій пригоді. З нього навчилася не тільки гарних молитов, але вивчила також усі Заповіді Божі і правди віри і все, що добра християнська дитина повинна знати. Перший молитовник став для неї найціннішим дарунком на все життя. 1968 р.

ВМІЮТЬ ЗВИЧАЙ ШАНУВАТИ

Братчик Нестор і сестричка
В Свята Великодні
Вміють також шанувати
Звичаї народні

Стук! писанка, буц! писанка
Треба спробувати!
Чия твердша, не зібється
Той буде дві мати!

(ю)

ФІЯЛКА

Бог післав Ангела весни на пусту землю, щоб він приніс людям радість і втіху та збудив природу до нового життя. До помочи йому летіла ціла юрба крилатих маленьких ангеликів. Кожний з них мав при собі гарне горнятко з фарбою. Чуючи голоси Ангела-весни, маленькі квіточки підіймали голівки, а тоді небесні малярі прикрашували їм одяги. І так рожі дістали кожна якусь іншу суконку, гвоздик червону, білу, рожеву; півонія червону; незабудька голубу; підсніжки біленьку; вони так утішилися, що зараз почали видзвонювати своїми дзвіночками гарну мельодію, звіщаючи початок весни.

Вже всі краски вийшли, ангелики хотіли відлетіти до неба, коли Ангел-весни побачив на землі притоптану, малу квіточку.

— Гляньте, любі товариші, — закликав, — тут лежить ще одна квіточка, але ще зовсім не одягнена. Чи не має котрий з вас ще крихітки якої краски?

— Ні, — відповіли ангелики, — ні трішечки вже нема.

Але Ангел весни позбирав усі горнятка, повишкрябував зі всіх по трошки, замішав і прикрасив квіточці суконку.

Всі ангелики аж підскочили з радощів: Ах, ах яку гарну фіолетну суконочку має ця квітка!

Тепер Ангел поцілував квіточку й сказав:

— Будеш зватися фіялкою, а за те, що так спокійно чекала, будеш мати прекрасний запах так, що всі будуть тебе пошукувати, старі й малі, та всі тебе любитимуть більше, як усі інші квітки.

Тепер Ангелики розпростерли крила й відлетіли до неба.

Фіялка остала на землі та від того часу розносить довкруги себе пахощі, які упріємнюють людям життя.

За німецьким переказом —
Яр. М.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. Л. УКРАЇНКИ Виндзор, Онт.

Ювілейне святкування відділу з нагоди 35-ліття відбулось 28-го травня 1967 р в церковній залі св. Володимира. Свято почалось Богослуженням в церкві, де при вході вручено кожній членці корсаж. По Богослуженні Прот. М. Боднарчук відслужив Панахиду за померлих 12 членок. Ювілейна програма почалась по обіді в церковній залі. На свято прибуло велике число гостей.

Молитву перед святочним обідом провів Всеч. Прот. М. Боднарчук. Коло столів обслуговували члени церковної громади, члени ТУС і СУМК. Між почесними гостями за головним столом були такі визначні особи — голова Союзу Українок пані Анна Токарик, голова пров. екзекутиви Союзу пані А. Євчук, Прот. М. Боднарчук, членки основниці — М. Мигрегор, Марія Трач, А. Момотюк, М. Телега, голова церк. громади п. В. Вахна, голова ТУС п. Й. Яворський, СУМК — Тарас Торошенко і мол. СУМК — Мирослав Боднарчук.

Програму свята по скінченні обіду відкрила голова ювілейного комітету добр. Л. Боднарчук. У своїм привітальнім слові вона сказала, що в кожній організації жінка мусить бути тою цеглою і немає організації, яка би не потребувала жіночої помочі. Пані М. Телега, голова відділу, привітавши гостей, представила почесних членок, деякі з них працюють у товаристві від самих початків.

Привіти з нагоди ювілею т-ва зложили: пані А. Євчук — голова пров. екзекутиви Союзу Українок. Пані М. Сенайко прочитала писемні привіти від відділів — ім. О. Пчілки — Вест Форт Вілліям, Л. Українки — Ст. Кетерінс, Л. Українки — Монтреал, Тризуб — Торонто, Л. Українки — Вотерфорд, Г. Барвінок — Монтреал, Доньки України — Монтреал, Кн. Ольги — Лондон, Т-во Просвіта — Форт Вілліям, Союз Українок з Детройту, пані Е. Степова з Ґримзбі.

Всеч. о. Прот. М. Боднарчук від церкви, п. В. Вахна від Церк. Громади і вручив голові відділу пані Телега квіти признання за віддану працю. Вітав членок голова ТУС п. Й. Яворський, голова СУМК. Т. Торошенко і голова молодшого СУМК М. Боднарчук зложив привіт і подякував

З ювілейного бенкету відділу ім. Лесі Українки у Виндзорі

за опіку.

Присутні делеґатки були: пані Пресунька — Форт Вілліям, О. Торошенко — Комітет Українок у Виндзорі, пані Пошурна — Лондон, М. Яворська ОУК — Виндзор, Теофіля Дяковська — Ґримзбі, пані Тимчишин ЛУКЖ — Виндзор, яка між іншим сказала, що українці повинні сходитися як сестри, хоч маємо свої окремі програми праці, пані Спуляк — Монтреал, п. С. Корбан, голова КУК.

Після привітів пані І. Римар дала короткий огляд історії відділу. Відділ щойно видав свою історію окремою брошуркою і кожний міг собі набути.

Відділ Л. Українки започатковано 8-го лютого 1932 р. 20-ма членками. Свої збори відбували у перший вівторок в місяці і так продовжують до сьогодні. Тепер відділ числить 87 членок і 15 почесних членок. Впродовж 35-ти літ членки відділу дали багато праці: перше — виплачували залю, яку побудували в жовтні 1937 р. До залі була прибудована капличка, яку відкривали для відправи. В жовтні 1947 р. побудовано церкву коло залі і знов прийшли нові довги. Внедовзі і ця церква стала замала і громада була примушена побудувати другу церкву в жовтні 1963 р., вартости чверть мільйона. Як раніше, так і тепер членки приготовляли обіди, розіграшки, забави, базарі, щоб здобути фінанси на сплати довгів. Членки відділу часто займались вечерою „сморгерзборґ", яка все приносила поважні доходи. Інші членки випікали спеціяльні торти і давали їх на розіграшку під час більших імпрез.

Крім господарської праці т-во займалось організуванням молодшого СУМК, членки навчають в недільній і українській школі, улаштовують освітні сходини та культурно-національні імпрези. Т-во придбало посуду, яким обслуговуємо 700 осіб, посуду часто винаймаємо. Членки займаються прибиранням церкви, залі і всього будинку. Рекор. секретарка пані М. Сенайко у своїм звіті подала, що за ці роки відділ придбав поверх $62,000.00 ,а для самої церкви передано $40,000.00.

Друга частина програми нашого свята відбулась концертом в церковній авдиторії. Під час перерви гості мали нагоду оглянути виставку українського народного мистецтва, яку членки улаштували спільними збірними речами власної роботи.

Найголовнішою частиною концертової програми була доповідь голови Союзу Українок Канади, пані Анни Токарик. Темою її доповіді було: „Роля жінки у світі, що зазнає змін". Доповідачку представила добр. Л. Боднарчук, а подякувала пані Д. Кузик.

Після доповіді слідувала церемонія вручування грамот членкам, які працювали 25 років і більше. Грамоти вручувала одна з основниць відділу — пані М. Телега в супроводі пані А. Момотюк. Одна з членок, пані Марія Кирилюк раніше одержала почесне членство. Грамоти на цім ювіл. святі одержали пані: М. Боділ, А. Боднарчук, добр. Л. Боднарчук, М. Ґургула, П. Гарасимів. М. Гладиш, П. Гавриляк, А. Гриньків, М. Калин, М. Кирилюк, П. Кропівницька, К. Костинюк, Єв. Лазарович, А. Момотюк, М. Мигрегор, М. Никифорук, М. Побережна, Ю. Петришин, А. Приймак, Е. Паркс, А. Підручна, А. Подольська,

І. Римар, М. Телеґа, М. Трач, О. Венґер, Ю. Загвольська, В. Загарія, М. Вахна, К. Лацик. Почесне членство одержала пані М. Телеґа, голова відділу за довголітній провід у відділі.

Концертові точки: Мішаний хор під диригентурою п. Е. Цюри відспівав „Христос Воскрес", „Веселися Сіоне", „Сонце заходить". Ой у саду, саду" і „Дай, Боже". На бандурі і спів старшого СУМК-у: „Думи мої". Друга кляса відспівала „Тиха ніч", біля піяна панна Ковачеф. Дуети і сольо-співи виконали хлопці і дівчата української школи під проводом добр. Л. Боднарчук. Кінцеве слово сказала пані Е. Паркс.

До ювіл. комітету входили пані: добр. Л. Боднарчук, Дж. Кузик, Е. Паркс, К. Лейн, якому помагали інші членки т-ва.

Декорацію приготовив голова СУМК-у Денис Строкан, а смолоскип виробив Степан Заборонюк, який також виробив українське село до музею.

Наш ювілейний проєкт — членки вишили 4 великих обруси для накриття столів під час головних святкувань, набули гарячий стіл для вечер „сморґерсборґ" і видали ювілейну книжечку відділу. На журнал „Промінь" вислали $25.00 і на музей Союзу у Торонті $25.00.

Нашу книжечку можна замовити в голови: Mrs. M. Telega, 1402 Hall Ave., Windsor, Ont.

І. Римар, секр.

При краянні ювілейного короваю — зліва направо пані Анна Євчук, голова пров. екзекутиви Східної Канади, пані М. Телеґа голова місцевого відділу і пані А. Токарик, голова С. У. Канади.

МИХАЙЛО ВОЛКОВСЬКИЙ
Гамільтон, Онтаріо

У понеділок, 8 січня 1968 року, в шпиталі Гамільтон Дженерал, упокоївся в Бозі на 77-му році життя Михайло Волковський. Покійний був одним з піонерів Свято-Володимирської православної громади в Гамільтоні. Залишив у глибокому смутку вірну дружину Марцелю Волковську (Базарська), з якою щасливо прожив 56 років та чотири сини, одну дочку і 13 внуків.

Народився 15 жовтня 1891 року в родині Антона і Катерини Волковських, в селі Ковалівка, повіт Бучач, в Західній Україні. До Канади прибув з своїми батьками десятилітнім хлопцем 1901 року. Батьки покійного оселилися на фармі в околиці Канора в Саскачевані. Тут покійний виростав і гартувався в піонерських умовах життя.

1913 року прибуває до Канади молода дівчина Марцеля Базарська і Михайло Волковський одружується з нею 16 серпня, 1913 р. 1922 року молода родина Волковських переїжджає на сталий побут до Гамільтону, щоб для своєї сім'ї створити кращі умови життя. Господь нагородив їх 5 синами: Іваном, Франком, Йосифом, Євстахом та Антоном, і двома дочками: Галиною (замужною Олексюк) і Стефанією. Син Антін загинув у війні 1943 році, а дочка Стефанія померла на 10 році життя.

Покійний Михайло був вірним другом своєї дружини, дбайливим батьком, який завжди трудився для своєї родини. Він працював в Нешонал Стіл Кар Корпорейшен 35 років. Останніх 11 років був на відпочинку. Як відомий піонер, ніколи не відставав від громадського та релігійного життя. Був членом-піонером Української Греко-Православної громади Св. Володимира в Гамільтоні.

Величавий похорон відбувся в четвер, 11 січня, в Свято-Володимирському Соборі при участи великого числа парафіян, сусідів та родичів (рідні). Святу Літургію і похоронну відправу відслужив настоятель Собору Впреп. о. Василь Федак. У своєму прощальному слові о. прот. В. Федак говорив про заслуги піонерів і про заслуги покійного Михайла зокрема. Перед похороном були відслужені дві Панахиді. На першій Панахиді спів очолив п. Богдан Радиш, а на другій п. Макар Сушко. Св. Літургію в церкві співали вірні під проводом п. Б. Радиша. На похороні були всі діти: Дочка Галина з чоловіком Іваном Олексюком, сини з жінками: Іван, Франко, Йосиф і Євстахій. Були присутні всі внуки і сестра Настя Магдій з Торонта. Домовину несли внуки покійного: Роман Олексюк, Денис Олексюк, Йосиф Волковський, Антін Волковський, Євген Волковський і Іван Волковський.

Поминальний обід відбувся в залі Собору. Програмою проводив п. Юрій Фастрига, який у своєму слові висловив глибоке співчуття родині. Прот. В. Федак зробив заклик до збірки на нев'янучий вінок на свіжу могилу покійного. Всі присутні склали $60.00. Збірку, яку перевели: Марія Пелепяк і Анастасія Паращук, призначено: на „Український Голос" — $17.00, „Вісник" — $17.00, „Промінь — $17.00 і на кліше $8.00.

Жертводавцям щира подяка а Покійному Михайлові — Вічная Пам'ять!

Приятель.

Членки відділу Доньки України в Реджайні у 40-ліття їх діяльности. Перший ряд зліва направо: А. Олійник, О. Марчук, М. Шипинюк, К. Труфан, К. Пасека, Л. Мельничук, М. Андрічук, М. Корпан, (добр.) Г. Кіцюк, Е. Лисейко, А. Мудра, Н. Зенчишен, М. Юзик, С. Хриптул, Д. Ґреґорі. Другий ряд: А. Шипинюк, Т. Варниця, Н. Шипіляк, Р. Королюк, М. Середюк, А. Лужецька, П. Бойчук, Ґ. Кушнір, А. Матуляк, Ю. Онишко, Е. Бусько, М. Квасниця, К. Козакевич, В. Мойсюк, О. Патрелюк, П. Бігун. Ґретий ряд: О. Гнида, П. Мирко, Котик, В. Антоні, Ю. Шипіляк, О. Збитнюк, Д. Лапчук, Д. Керелюк, Ґ. Строньска, М. Солтис, М. Думаньска, О. Патрелюк, С. Джонстон, О. Масиник, С. Зубко, В. Сопівник.

40-літній ЮВІЛЕЙ ЖІНОЧОГО Т-ВА ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Реджайна, Саск.

В неділю, 1-го жовтня 1967 р. відділ святкував 40-ліття свого існування. Свято почалось Богослуженням в церкві Зісл. Св. Духа, яке відправляв Всеч. Прот. С. Кіцюк. Співав хор під управою диригента Романа Корпуса. По Службі Божій відбулась Панахида за померших членок, а по цім вдячний Молебень за здоровя членок і присутніх гостей.

Святочний обід і програма відбулись в залі Народного Дому. Того дня членки т-ва були звільнені з приготовання й видання обіду. Цей обовязок перебрали на себе чоловіки. Заля Народного Дому була святочно удекорована канадійськими прапорами, бо це був рік 100-річчя Канади. На сцені приміщений напис: „40-літній Ювілей Жіночого Т-ва Доньки України, 1927—1967". Столи святочно удекоровані. По середині головного стола стояв ювілейний торт, а на нім 40 свічок, традиційні колачі і два букети живих рож по боках.

Заля Народного Дому заповнилась поважним числом членок і гостей з дооколичних відділів. За головний стіл засіли почесні гості: :Всеч. о. і добр. Кіцюки, гостя-бесідниця голова пров. екзекутиви Союзу Українок, Пані С. Стратійчук з Саскатуну, перша голова відділу пані Є. Козяр з Канори, посадник міста Г. Бийкер, голова т-ва пані Марія Корпан, заряд т-ва та заслужені довголітні членки та присутні бувші голови пані: А. Кут — Мудра, М. Юзик, Н. Зенчишин, О. Шевчук з Вишарт, Д. Ґреґорі і Віра Мойсюк.

Святочну програму відкрила голова програмового комітету пані С. Хрептул, привітавши гостей, вкоротці пояснила значення цього ювілею. Молитву перед обідом провів Всеч. о. Кіцюк і піднесено тост до королевої. Пані Хрептул відчитала імена померших членок і повстанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано їх память. Голова т-ва пані М. Корпан привітала гостю-доповідачку пані Соню Стратійчук, припинаючи їй корсаж. Головною точкою програми було вшанування членкинь, які були в товаристві від його заснування від 1927 року аж до 1967 р. без перерви — пані: Марія Корпан, Анна Кут-Мудра, Олена Марчук, Віра Мойсюк. Церемонію вшанування — удекорування їх корсажами провела голова пров. екзекутиви і гість-доповідачка Соня Стратійчук, вітаючи кожну з них відповідним словом. Пані Є. Козяр вшанувала дві почесні членкині з нагоди цього ювілею, причепивши їм корсажі — паням Катерині Труфан і Марії Шипинюк. Так само були вшановані корсажами членки, які були в товаристві 35 і більше років. Це пані: Ю. Онишко, М. Шевчук, О. Патрелюк, А. Матуляк, П. Челяк. Посадник Бийкер, якого представила пані М. Юзик висловив особисті ґратуляції заслуженим членкам, як також привіт від міста Реджайни, а гостю пані С. Стратійчук надгородив золотою шпилькою — колосок пшеничний. По цім він запросив вшанованих членок т-ва до міського ратуша (Сіті Гол) підписати Золоту Книгу Визначних Людей і одержати пшеничну шпильку.

Після обіду продовжувалась програма: слідувала церемонія відзначування членкинь, які належали до т-ва 25 років. Цю частину виконала добр. Кіцюк, висловлюючи кожній членці ґратуляції і вручуючи грамоту. Відзначені грамотами членки: Анна Лужецька, Ґеня Кушнір, Марія Залуцька, Галина Сторожинська, Марія Середюк, Анна Хорт. Прочитано імена членок, які одержали грамоти на 35-літтю т-ва в 1962 році.

Історію відділу за 40 років опрацювала і прочитала пані Марія Корпан, вичисливши імена осіб, які були головами т-ва за минулих 40 років; ними були: Є. Козяр, О. Шевчук, бл. п. А. Павличенко, М. Бучковська, П. Гаврилюк, В. Мойсюк, бл. п. А. Тетенич, М. Корпан, А. Кут-Мудра, К. Пукіш-Міськів, Д. Ґреґорі, Г. Сторожинська, Н. Зенчишен, М. Юзик.

(Буде поміщена в наступнім числі).

Слідувала доповідь пані С. Стратійчук; доповідачку представила пані М. Юзик. Пані Стратійчук зложила привіт членкам від провінціяльної екзекутиви. Оцінюючи працю нашого

членства, вона вказала на деякі проблеми в сучаснім громадськім житті. Звертаючись до початкових часів, вона порівняла т-во до живої істоти, тому, що воно складається з живих людей з живими ідеалами і тому в нім є інстинкт до життя. Організації не загибають, якщо членство в них дбає, щоб передати ті ідеали молодшому поколінню. Нові часи несуть з собою нові проблеми, наука дає ширші преспективи життя, а не лише матеріяльні вигоди. Промова пані Стратійчук була жива, зворушуюча, цікава і глибока змістом. Вона закликала членок до дальшої праці. Подяку від присутніх доповідачці зложила пані Н. Зенчишин.

Пані Хрептул прочитала телеграми і писемні привіти від бувших голів, які живуть в інших місцевостях в Канаді. Устні привіти зложили — перша голова т-ва Євгенія Козяр, яка також вітала т-во від відділу з Канади, Марія Дусик від відділу з Момарт, Саск. і А. Дадик від місцевого відділу ОУК. Дальше слідували привіти від церковної громади Св. Духа в Реджайні, що його зложив п. Іван Зенчишин, панна Савеля Шепеляк від СУМК-у, п. Іван Хрептул від ТУС, п. О. Челяк від Т-ва Просвіти, Всеч. о. С. Кіцюк зложив привіт і гратуляції вшанованим членкам.

Наша імпреза 40-річчя відділу пройшла в поважному настрої. До Комітету приготовлення і проведення ювілею входили слідуючі пані: Марія Корпан — голова, Анна Мудра, Сесилія Хрептун, Катерина Пасека, Настя Зенчишин, Марія Юзик, Ольга Масиник. На закінчення пані А. Мудра подякувала предсідниці пані С. Хрептул за перепровадження та всім тим, що причинилися до його успіху. Всі учасники свята були наділені ювілейним тортом. Прощаючись, гості висловлювали побажання зустрічі на наступнім ювілеї т-ва.

К. Пасека, секретарка.

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР
Ватсон, Саск.

Дня 12 жовтня 1967 р. члени громади Ватсон-Вимер та приятелі п-ва Половичів зібрались в Міській залі щоб попрощати їх на сталий побут у Кенорі, Саск.

Господарем вечора був голова громади п. П. Бокшован, який вкоротці розповів про життя і заслуги п-ва Половичів. Впродовж 40-ка років були вони членнами і громади УГП-Церкви Ватсону і Вимеру. П. Половичів був у заряді, був і головою, а опісля секретарем і дяком. Пані Половичів була головою жін. т-ва через довгі роки, була й сестрицею в церкві. Через останніх 20 років відвідувала хворих у шпиталі.

„Відїзд п-ва Половичів — сказав п. Бокшован — є великою втратою для нашої громади, як дяка та взірцевого члена і віримо, що громада в Канорі збагатиться добрими членами". Щоб цей прощальний вечір залишився памятним для п-ва Половичів, громади Ватсон, Вимер і жіноче т-во ім. Лесі Українки вручили їм гарні подарунки, а від приятелів та знайомих — коверту з грішми.

П-во Половичі подякували присутнім за влаштування прийняття, за подарунки, які остануться на все у серці, як найкращі спогади. З цієї нагоди п-во Половичі зложили $5.00 на прес. фонд журнала „Промінь". На закінчення подано перекуску, яку приготовили гості. Прощаючись з п-вом Половичами, кожний бажав їм щастя та кріпкого здоровя в новому домі у Канорі.

Членка.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Заходами відділу ім. О. Пчілки при церкві св. Володимира у Вест Форт Вілліямі відбулась академія в честь Лесі Українки та патронки нашого т-ва Олени Пчілки в неділю, 3-го березня 1968 р.

Програму відкрила референтка освіти Анна Стасів. Святочну доповідь виголосила добр. А. Зміївська п. з. „Світогляд Лесі Українки". В програму входили також концертові точки. „На роковини Шевченка" відеклямувала пані В. Бойко і деклямація „Сосна" — Марія Бойко. Пані Тоня Петруняк відспівала дві пісні: „Гетьте думи" і „Сховалось сонце за горою". На піяно пригравала пані Орися Яремчук. Вірші „Поворот" і „Мрія" відчитала пані Софія Мендик. Анна Стасів прочитала оповідання для дітей „Біда навчить".

Образ Лесі Українки на свято дуже гарно зі смаком убрала рушниками пані Анастасія Глуханюк. Голова т-ва, пані Стефанія Музика подякувала виконавцям програми і зробила заклик, щоб з нагоди цього свята зложили пожертву на пресовий фонд „Променя". Зложили по $1.00: Михайло Панкратенко, Василь Стасів, Іван Костюк Марія Галінка, Марія Дутка, Варвара Бойко, Софія Попадич, Наталка Юриїв, Марія Бойко, Марія Присунька, Стефанія Музика, Йосефина Сурмай, Ольга Велика, Анна Кибюк, Стефанія Бурак, Анна Лозінська, Анастасія Глуханюк, Йосифа Чепесюк, Тереса Кулій, Софія Мендик, Анна Стасів — разом $21.00.

На закінчення господині запросили гостей на каву та товариську гутірку.

Анна Стасів, секр.

В ДЕНЬ 75-тих УРОДИН
Монтреал, Кве.

Текля Білоніжка

В суботу, 20 січня, ц. р. невеличкий гурток родини і приятелів пані Теклі Білоніжки загостив до її дому, щоб привітати її з днем уродин. Пані Білоніжка святкувала 75-тий рік народження.

Соленізантку привітала з днем народження пані К. Савіцька, зложила побажання від присутніх, а також від членок жін. т-ва Доньки України, в якім пані Білоніжка є довгі роки членкинею. Гості заспівали „На здоровя тобі в день уродин твоїх" та вручили їй скромний дарунок, як вияв пошани.

По смачній перекусці та милій товариській гутірці пані К. Савицька згадала про наш журнал „Промінь". Гості радо і щиро зложили свій дар в такім порядку: по $5.00 — Текля Білоніжка, по $2.00 — Стефанія Головач, $1.00 — Агафія Гринів, Анастасія Герич, Марія Зимовець, Софія Ших, Анна Гуменюк, Антоніна Волкович, Марія Гнатів, Кароліна Савицька і 50 цен. Марія Головач — разом $15.00.

Ще раз бажаємо нашій дорогій соленізантці кріпкого здоровя і многих літ прожити, а гостям за дар на пресу щира подяка.

Присутня.

25-ліття відділу ім. Лесі Українки в Ту Гилс, Алта.

В неділю, 26 листопада 1967 р., відділ Союзу Українок відсвяткував свій 25-літній ювілей. Свято почалося Богослуженням в місцевій Українській Греко-Православній Церкві Пресв. Трійці, яке відслужив місцевий парох о. П. Зубріцький.

По Службі Божій відправлено Панахиду за померших членкинь та відспівано Многоліття всім членкиням відділу. Увечорі в залі під церквою відбулося святкове прийняття для вшанування 25-ліття діяльности відділу. Передній стіл був святочно прибраний ювілейним тортом та короваєм, а на стіні висів артистично зроблений смолоскип та напис „25-літній Ювілей відділу ім. Лесі Українки", який приготовив п. В. Кіт.

За почесним столом засіли: перші членкині відділу, які прибули з Едмонтону, а саме: пані Софія Гриник, Розина Колісняк, Марія Солован, Параска Довганюк та Параска Коланча, а також почесні членкині: Раїфта Бачинська, Анна Іфтоді, Катерина Паламарук, Марія Саганюк, Параска Стоцька, Марія Чернівчан, Текля Шевчук, Павліна Мулька. Управа відділу: Галя Маріянич, Михайлина Ґелета, Анастасія Варварук, Ольга Хонько, та доброційка Зубріцька і о. П. Зубріцький.

Голова відділу пані Г. Маріянич привітала присутних гостей та членкинь відділу. Пані О. Хонько причепила корсаж добродійці, а пані П. Мулька голові відділу — пані Г. Маріянич. о. П. Зубріцький провід молитву, доносили до столів сумківки місцевого відділу. Після вечері почалась святочна програма, якою провадила голова відділу пані Г. Маріянич, яка після короткого вступного слова представила головну бесідницю — пані Софію Гриник з Едмонтону, яка була одною з перших, що заснували відділ ім. Лесі Українки в Ту Гилс 1942 р. та була першою головою цього відділу. Пані С. Гриник коротко та змістовно оповіла про те, як зорганізовано від. тому 25 літ.

Голова відділу, Галя Маріянич, в огляді діяльности відділу за 25 років оповіла рік за роком, як відділ розвивався, збільшувався, працював та як опікувався і опікується Недільною, Рідною школами, та СУМК-ом. Також, як працювали і працюють на добро рідної Церкви та народу.

Кореспонденційна секретарка пані Павлина Мулька покликала почесних членкинь, коротенько оповідала про їхню працю і заслуги при відділах та вручала грамоти, а пані Ольга Хонько причеплювала корсажі. Грамоти одержали: Раїфта Бачинська, Анна Єфтоді, Катерина Паламарук, Марія Саганюк, Параска Стоцька, Марія Чернівчан, Текля Шевчук і Павлина Мулька.

Відтак пані Коланча, представила пань з Едмонтону, Софію Гриник, що була першою головою Т-ва в Ту Гилс, Розіну Колісняк, Марію Солован і Параску Довганюк; всі вони були першими основательками Т-ва в Ту Гилс.

Після того пані Г. Маріянич причепила корсаж колишній голові Т-ва в Ту Гилс пані Ользі Хонько, а тоді покликала до слова о. П. Зубріцького, який привітав всіх членкинь Т-ва з 25-літним ювілеєм, а потім мав коротку, але змістовну промову, вкінці якої побажав членкиням Т-ва і дальше працювати в згоді, самопошані та любові, Богові на славу, а Церкві і народові нашому на добро.

Після промови о. пароха слідувало засвічення свічок на ювілейному торті.

Кінцеве слово сказала предсідниця пані Г. Маріянич. Молитвою закінчено святкування 25-літнього ювілею нашого Т-ва в Ту Гилс, Алта.

Членкиня.

НЕВІДЖАЛУВАНА ВТРАТА

В неділю 4-го лютого 1968 р. пан Ґордон Крізел запросив своїх рідних та приятелів на сумний обід, що відбувся в залі при церкві св. Димитрія в Лонґ Бренчу, Онт. в память його дорогих батьків та 18-літньої сестри, які загинули трагічною смертю дня 26-го листопада 1967 р.

Френк, Нелі і Орися Крізел їхали з іншими членами хору, церкви св. Димитрія, до сусідньої парафії до Ватерфорду, щоб звеличати її храмове свято і взяти участь в концерті. В 9-ій годині вранці при прекрасній соняшній погоді, їдуче авто страшною скорістю по неправильній стороні дороги, вдарило і забило на місці родину Крізелів і їхавшого з ними громадянина Комана. Двоє молодих чоловіки, що були причиною випадку також заплатили своїм життям.

Ця подія прибила страшним смутком сина покійних і всіх їх рідних та приятелів.

Дорогі Покійні були довголітними членами церкви св. Димитрія, активними її працівниками і своїм співом прекрасою хору.

Приїхавши з заходу до Торонта, вони перше вчащали до катедри св. Володимира, а відтак переїхавши до Порт Кредіту, почали ходити до церкви св. Димитрія. Френк Крізел був членом церковного заряду, а пані Крізел активною членкою Союзу Українок та його головою. Домка-Орися вчащала до недільної і української школи, була членкинею СУМК-у та співала з батьками у церковному хорі.

Багато рідних і приятелім зійшлось на цей сумний обід, після якого переведено збірку на пресу з чого призначено $21.00 на „Промінь".

Нема слів, щоб висловити цю велику втрату, яку спричинила трагічна смерть родини Крізелів. Нехай Всевишній прийме їх до себе, а тих, що залишились, хай потішить у їх безмежнім горі.

І. Л.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

БРЕНДОН, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жін. т-ва відбулися в домі пані Юліяни Бурачок 26-го вересня 1967 р. Предсідницею зборів була пані Ю. Бурачок, секретаркою Стефанія Павлишин. Членки заряду здавали звіти з діяльности. Голова т-ва пані Стефанія Щурко, у своїм звіті подякувала членкам за їх щиру працю.

Впродовж 1967 року відбулось 10 місячних зборів. Членкині т-ва приготовляли спільну Різдвяну Вечерю, Великодне спільне свячене, весняний чай і продаж домашнього печива та ручних робіт (вишиття). Заходами т-ва відбулось свято День Матері, продаж варенників і голубців для масових покупців. Відбувся у нас пікнік для дітей і старших. Куплено речі до парафіяльної хати. Товариство висилає квіти хворим до шпиталю, а також помагає церковному зарядові у базарі.

Звіт касієрки пані А. Дудар: Приходи в 1967 році були: $2,686.74, розходи — $1,305.71, осталось у касі $1,381.03.

Заряд т-ва на 1968 р.: голова — П. Бойчук, заступниці — Г. Когут. добр. О. Філь, пресова кореспондентка — Л. Дудар. Відвідування хворих — Ґ. Бюга і Соня Карашевська. Старша сестриця — М. Костецька, господиня Ю. Бурачок. Телефонічний комітет — Соня Карашевська, Оля Бес, Ґеня Бюга, Параня Бойчук. Висилання квітів — Розалія Костецька.

Стефанія Павлишин, секр.

МЕЛФОРТ, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 2-го грудня 1967 р. в церковній залі. Присутніх членок було 10. Збори відкрила голова т-ва, пані Анна Копачівська, яка була предсідницею, а секретарювала пані Магда Ткачук. Звіти з діяльности т-в здавали членки заряду.

Впродовж року т-во відбуло 10 місячних зборів. Членки улаштували один випродаж печива, приготовили спільне свячене, видали один поминальний обід і три поминальних перекуски. На День Подяки приготовили курячу вечерю, улаштували свято Лесі Українки й одно прийняття з нагоди переселення до нової хати наших громадян.

Фінансовий звіт: з року 1966 остало в касі $2,316.22, приходи в 1967 — $510.56, розходи в 1967 — $285.76, остало в касі $2,541.02.

Заряд т-ва на 1968-мий рік: голова — Анна Копачівська, заступниця голови — Е. Кобилянська, секретарка — Магда Ткачук, касієрка — Катерина Федик. Контрольна комісія — Надя Щербій, Марія Ткачук. Відвідування хворих — Катерина Федик і Е. Кобилянська. Сестриці до церкви — А. Шмир, М. Ткачук і Марія Шпак. Господині — Анна Панчишин, Марія Ткачук, Марія Шпак і Марія Дідич.

Магда Ткачук, секретарка.

— — — —

МОНТРЕАЛ, КВЕ.
Відділ ім. Ганни Барвінок

Річні збори відбулися 22-го червня 1967 р. в залі Собору Св. Софії. Членкині заряду здали свої звіти. Під час 1966—1967 р. відбулося 13 загальних зборів, 2-є надзвичайних зборів та одні збори управи.

Діяльність відділу. В жовтні 1966 р. голова, п. О. Бурак їздила на провінційний з'їзд Союзу Українок в Ошаві, а також була делегаткою на 74-му З'їзді Жіночої Ради. Наш відділ вступив до місцевої Жіночої Ради. В лютому святкували 7-мі роковини нашого відділу, на який запросили голову Союзу, пані Анну Токарик. 1-го червня відбувся вечір введення нових членкинь в Павіліоні Гостинности (Hospitality Pavilion) на EXPO-67; цей вечір вже ввійшов у традицію нашого т-ва і відбувається щороку. Цього року ми приєднали одну нову членкиню, пані Інгрід Куліш. В грудні влаштували літературний вечір, на який запросили п. Ростислава Василенка з Оттави, як головного доповідача. Вечір перейшов успішно. Перед Великоднем влаштували дитячу програму на телевізії з темою — писанка. Виступали діти членкинь т-ва. Для себе влаштували вечір писання писанок. Іншим разом запросили пані Галину Михальчук, яка показала, як вишивати та розказала як примінювти українську вишивку до модерного вбрання.

На зборах вдбувалися читання з газет та книжок про визначних українських жінок: „Визначне Жіноцтво України" — Олександра Лугового. В січні членкині колядували, а прихід передали до церковної управи; на початку року купили і подарували підсвічник для Собору Св. Софії. Наші членкині брали участь у 40-літніх ювілеях громади при нашому Соборі, та відділі Доньки України. Брали участь у святкуванню 35-ліття ТУС - СУС, та у 75-літтю Поселення Українців у Канаді. В травні приготували Свячене-обід для церковної громади, а також перекуску на прохання Братства перед їхніми зборами. Восени наші членкині брали участь у збірці на Червоне Перо, а іншим разом помагали збирати гроші на розшуки та дослідження пістряка. В березні запросили пані М. Г'ю, яка розказала як доглядати за волоссям.

Під час року наші членкині влаштували випродаж вживаних речей, а перед Різдвом продаж печива. Продавали карточки ляльок Музею Союзу Українок Канади. Під час різдвяного сезону зібрали гроші на кошик харчів для бідної родини, а також відвідали хворих в шпиталях, та передали їм подарунки. Наші членкині співають у церковному хорі, та допомагають у рідній та недільній школах.

Фінансовий стан т-ва за 1966—1967 р. — приходи — $1,778.30, розходи — $1,151.75, в банку — $626.55.

Заряд т-ва на 1967—1968 р. Уступивша голова: пані Оля Бурак, голова — пані Євгенія Загурак, заступниця голови — пані Маруся Ланяк, кореспонденційна секретарка: — пані Євгенія Шкурат, рекордова секретарка: — панна Надія Тарнопільська, касієрка: — пані Ксеня Самолюк, фінансова секретарка: — пані Леся Поврозник, господиня і добродійна референтка: — пані Маруся Житинська.

Євгенія Шкурат, секретарка.

— — — —

КЕМСЕК, САСК.
Відділ ім. Софії Русової

Річні збори відділу відбулися 5-го грудня 1967 р. в церковній залі. Присутних було 19 членок. Збори відкрила голова Т-ва пані Л. Боднар, і була предсідницею. Молитву провела П. Король. Вшановано хвилинною мовчанки пок. членку М. Прокопець. Т-во в її память зложило нев'янучий вінок на журнал „Промінь". Секр. М. Ковалишин прочитала протокол з минулорічних річних зборів. Членки заряду здавали звіти діяльности за 1967 р. Голова подякувала членкам за їх співпрацю.

Наше т-во начисляє 39 членок, і є діяльне бо багато праці було зроби-

ло в тім році. Діяльність за минулий рік: Відбулося 9 місячних зборів і заряд т-ва відбув 2 засідань з членами громади. Заряд і членки виконували працю в повній кооперації з церковним зарядом. Т-во подавало похоронні перекуски і справили обіди 6 разів. Приготовляли весільні вечері. Храмовий обід, пирогове пущення. Подали одну перекуску учителям. Відсвяткували „День Матері". Мали 2 бенкети і осінний базар. Також брали участь у концерті у святкуванні Століття Канади. Жертвували на Інститут П. Могили, Колегію св. Андрея. Т-во щедро жертвувало на місцеву церкву. Провадиться в нас недільна школа, научають пані: М. Франко, С. Сас і панночки І. Великголова і Стефанюк. Одинадцять членок набули собі книжку „Дорогами сорокріччя".

З року 1966 осталося у касі — $3,466.31, приходи за 1967 рік — $2,209.70, видатки $3,618.31, осталося у касі — $2,057.70. Заряд т-ва на 1968 р. залишається той самий. Голова — Л. Боднар, заст. голови — А. Власійчук. Рек. і кореспонд. секретарка — М. Ковалишин, касієрка — С. Сас. Референтка — добродійної праці. Т. Барабаш, журнала — М. Ковалишин. Контрольна комісія — І. Гладун і К. Горохолин. Комітет: соціяльний — М. Франко, М. Ковалишин, Л. Боднар і А. Власійчук. Кухонний — К. Климчук, К. Зипчин, В. Боднарик, М. Николайчук, П. Шостол. Сестриці — А. Могера, Г. Кравченко, М. Филипчук і М. Король. Зарядове бажаємо багато успіхів.

М. Ковалишин, секр.

ТІДОР, САСК.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися в домі пані А. Кулек, 6-го грудня 1967. Присутних членок було 30. Збори відкрила голова пані М. Молдован молитвою. Хвилинною мовчанкою, вшановано членку, що відійшла у вічність. Предсідницею зборів була пані М. Молдован, яка зложила подяку членкам за добру співпрацю. Секр. зборів була С. Денесик. Звіти з діяльности т-ва здавали членки заряду.

За 1967 рік т-во відбуло 9 місячних зборів і мали маленьку розігравку на кожних зборах, яка за рік принесла для т-ва поважну суму грошей. Т-во сповнило свій буджет до централі до нового року.

Перед Українським Новим Роком приготовило танець з перекускою. Перед Великоднем, чай з перекускою і продажем домашного печива і писанок. Приготовили 1 обід на храм нашої громади, мали продаж квітів на День Матері. Т-во жертвувало на потреби і прикраси місцевої церкви. Щороку передплачуємо „Промінь" і „Український Голос" до місцевого шпиталю. Висилали картки і дарунки хворим членкам до шпиталю.

Т-во жертвувало на проєкт Сторіччя Канади для Союзу Українок Канади і на проєкт в Тідор. Дали жертву на Дом. Зїзд до Торонто і вислали 2 делеґатки на Пров. Зїзд до Саскатуну, зложили пожертву на Провінціяльну Екзекутиву. Наш проєкт на 100-річчя Канади було шиття ковдри на розігравку на осінній базар та інші нагороди в Йорктоні, Саск.

Т-во приготовило осінній базар, чай з перекускою і продаж фартушків та вишивок. Перепровадили 5 весіль, 3 похорони з перекусками і 2 поминок.

Приходу в 1967 році — $1,715.10, розходу — $770.83, осталось — $944.27.

Заряд на 1968: — голова — Марія Малдован, заступниця — Домка І. Король, секретарка — Сеселія Денесик, заст. секр. — Анна Кулек, фінансова касієрка — Анна Ґаврілюк. Контрольна комісія — Л. Чорнописка, К. Павчук, С. Лукіян.

Сеселія Денесик, секретарка.

МЕНЗІ, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулися 29-го грудня в домі Наталки Пелешок при участі 10 членок. Прочитано було звіт з минулих річних зборів.

Діяльність товариства: Впродовж року відбулося 9 місячних зборів і річні збори. Членки приготовили спільне свячене, храмовий обід, осінню вечерю і обід на свято Століття Канади для наших піонерів. Мали читання рефератів на роковини Лесі Українки, Ольги Теліги і Ольги Басараб. Мали Молебень на День Подяки, Свята Книжки, і Листопадове Свято. Відсвяткували Шевченківські роковини, День Матері і Століття Канади концертами. Улаштували 2 забави і одну „сентеніял" забаву, де членкині вшили ковдру на розігравку. Висилали вишивки до музею. Жертвували на — Марч оф Даймс — $5.00, на Червоний Хрест — $5.00, на фонди — $25.00, на конґрес — $25.00, на Народний Дім — $43.00 і на церкву — $235.00.

Фінансовий звіт — в касі осталося з 1966-го року — $767,88, приходи в 1967 році — $499.03, розходи — $416.24, в касі осталось — $889.16.

Заряд товариства на 1968 рік: голова — Розалія Пелешок, заступниця голови — Мірта Друль, рекордова секретарка — Юзька Друль, фінансова секретарка — Настя Друль, касієрка — Марія Чвалюк.

Контрольна комісія — Наталка Скоцеляс і Юзефка Друль. Референтка архіву — Наталка Пелешок.

Господині — Наталка Скоцеляс, Наталка Пелешок і Марія Друль.

Ґардеробщиця — Марія Друль.

Юзька Друль, секр.

ВОТЕРФОРД, ОНТ.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулись 5-го листопада 1967 р. в церковній залі. Збори відкрила голова т-ва, пані Анна Ткачук. Молитву провів Всеч. о. Глуханюк. Предсідницею зборів була пані П. Залуцька, а секретаркою добр. Л. Глуханюк. Звіти з річної діяльности т-ва здавали членки заряду і комітети.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів, 1 річні і 7 засідань заряду. Членки т-ва приготовили 3 весільних обідів, 2 вечері, 2 ювілеї, 4 похоронні перекуски, 4 перекуски під час забав, 2 пущень, новорічну забаву і забаву на св. Валентина, перекуску-прийняття з нагоди відвідин о. Олекшія, прийняття для о. і добр. Глуханюків, членську вечерю, Йорданську Вечерю, спільне свячене, обід на храм громади св. Покрови і візитації. Членки брали участ у продажу домашнього Великодного печива, відбувся вечір писання писанок. Членки передали домашнє печиво для СУМК і їх випродажу у Вотерфорді. Т-во причинилось до програми свят Т. Шевченка, Л. Українки, Дня Матері, Дня Спільної Молитви. Членки співають у церковнім хорі, доглядають порядків у церкві, ходять колядувати та пожертвували на потрібні до церкви речі.

Наші членки входять до Надзірної Ради СУМК., участь у недільній школі.

Комітет відвідував хворих у шпиталі та посилав картки і квіти. Т-во придбало до кухні більше посуду, купило дарунки для дітей на День св. Миколая і дало до місцевої бібліотеки куховарську книжку С. Стечишин, як наш проєкт на сторіччя

Канади, продали 10 кухарських книжок і 8 „Дорогами сорокріччя". Т-во придбало 10 нових членкинь, купило нові меблі до Нар. Дому на $600.00, вислали жертви на 100-річчя Канади, на Колегію св. Андрея, на місцеву церкву, на спортову місцеву площу та інше.

З року 1966 осталось в касі $46.61, приходи в 1967 р. — $2,974.75, розходи — $2,823.16, осталось $198.20.

Заряд т-ва на 1968 р.: голова — Анна Ткачук, заступниці — Анеля Андрушко і Валя Бунт, рекор. секретарка — Оля Андрушко, фінан. секр. — Рузя Галик, касієрка — Рузя Свидорович, референтка „Променя" — добр. Л. Глуханюк. Контр. комісія — Л. Глуханюк, П. Залуцька, Валя Бунт. Комітет хворих — П. Залуцька і М. Дроздовська.

Оля Андрушко, секр.

РОБЛИН, МАН.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори жіночого т-ва, відбулися 6-го грудня 1967 р. в домі пані Олени Кіпер. Предсідницею зборів була голова відділу Софія Островська, а секретаркою Анна Горбай.

Голова Т-ва відкрила збори молитвою. Слідували звіти членок заряду. В протягу року відбулось 11 місячних зборів. Всі обіжники і кореспонденція з Централі Союзу були прочитані. Збори відбуваються по домах членок. Т-во обдарувало дітей подарунками під час Різдвяного концерту, як також подарувало печиво до місцевого шпиталю на українське Різдво.

Членки т-ва ходили колядувати на місцеву церкву. Т-во подарувало дві чаші студентам — Донні Козак і Сандрі Халанчук за найвищий попис в українознавстві в вищій школі. Т-во також дарує чашу за найвищий попис у співі від 14 років вгору на фестивалі, який відбувається щороку в місцевій школі. Цього року чашу одержала Зеновія Горбай за українську пісню „На чужині загибаю". Т-во помагає в добродійній праці нашого міста. Членки збирають гроші на Марч оф Даймс, Червоний Хрест і поборювання рака. Т-во подарувало кільканадцять слоїків конфітур і мармеляди до Колегії св. Андрея в Вінніпезі. Відбули пирогове пущення, два продажі Великодного печива, Спільне Свячене, видали обід для міських радних, Храмовий обід, курячу вечерю, вечерю для піонерів і весільну вечерю.

Т-во разом з окружними громадами влаштувало прощальний вечірок для о. і добр. Стратійчуків. Дало поміч у вечері на 60-літний ювілей подружжя для п-ва Миколи і Наталі Куликів, членів місцевої православної церкви. Пані Кулик є нашою довголітною членкою.

Т-во взяло участь у виставі стародавніх українських вишивок та інших річей на Канадійському Українському Фестивалі в Давфині, Ман. Речі збирали Софія Островська і Марія Копельчук. На проєкт 100-річчя Канади, наше товариство викінчило залю під церквою. На Пров. З'їзд т-во вислало дві делегатки в особах Софії Островської і Анни Горбай.

Більші пожертви т-ва — на фонд іконостасу, на Колегію св. Андрея $50.00 — на викінчення залі під церквою $100.00 — на „Промінь" $10.00, на орган. фонд $15.00.

Фінансовий звіт. З року 1966 осталось в касі — $1,08.49, приходи 1967-му році — $1,773.69, видатки у 1967 році — $1,769.29, в касі осталось — $1,012.89.

Заряд т-ва на 1968 р.: голова — Марта Лебедович, заст. голови — Павліна Бугера, секр. — Анна Горбай, секр. до оголошень — Олеся Стиба, касієрка — Леонтина Піць, заст. касієрки — Марія Копельчук. Контрольна комісія — Флорія Оноффійчук, Параскевія Капець, і Анастазія Чесник. Сестриці — Софія Слюсар, Марія Проник, Марія Швайківська і Марія Копельчук. Реф. відвідування хворих — Леонтина Піць, Реф. шпиталю — Евдокія Корчак. Програмовий комітет — Марта Лебедович, Софія Островська, Анна Горбай і Домна Корчак. Ком. базару — Марія Швайківська, Домна Корчак, Софія Островська і Олеся Стиба. Господині — К. Гаврилюк, П. Чернецька, А. Капець і А. Морош.

Анна Горбай, секр.

ЛАШІН, КВЕ.
Відділ ім. св. Кн. Ольги

Річні збори т-ва відбулись у парафіяльній залі 17-го грудня 1967 р. Збори попередила молитва, яку провів Прот. Епіфаній Чижів. Предсідницею зборів була пані А. Матвіїв, секретаркою М. Тихонов. Голова т-ва пані Т. Клемба та членки заряду здавали звіти з річної діяльности т-ва.

Ми спільно відбуваємо всі наші церковні та освітньо-громадські імпрези. Т-во зложило свою пожертву і взяло участь у програмі „Українського Тижня" на Світовій Виставі Експо 67' в Монтреалі. Наш відділ належить до канадійського Червоного Хреста. Під проводом пані М. Ґонсов наші членки беруть активну участь у грошевих збірках для потреб шпиталю і Червоного Хреста. У Різдвяний час ми ходили з колядою в користь церкви. На передодні Богоявлення ходили з щедрівкою, відвідуємо хворих, прибираємо в церкві, співаємо у церковному хорі. Свій бюджет до централі сповнили. На внесок контрольної комісії збори уділили абсолюторію уступаючому зарядові.

Заряд т-ва на 1968 р.: голова — В. Демосюк, уступивша голова — Т. Клемба, заступниці голови — А. Савюк і Л. Рудич, рекорд. і кореспонд. секретарка — М. Тихонов, касієрка — К. Міщенко. Освітній комітет — Т. Клемба, В. Кисленко, О. Штихно, прес. референтка — Т. Клемба. Сестриці — Є. Гела, Д. Максимич, В. Морґан і М. Ґонсов. Відвідування хворих — Є. Гела і Г. Царинюк. Господині — А. Данилевич, П. Завадська, О. Яковенко. Відпоручниця до церковної громади — А. Матвіїв; до Червоного Хреста — М. Ґонсов, Н. Луцишин і Г. Царинюк. Контрольна комісія — Т. Клемба, О. Штихно і А. Матвіїв.

Марія Тихонов, секр.

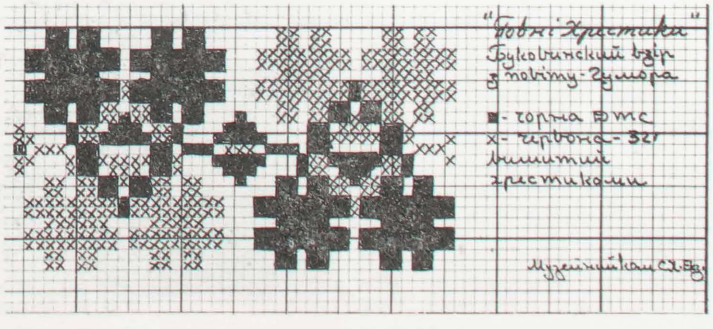

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Відділ „Домашне Господарство" редагує референтура Домашньої Економіки Союзу Українок Канади, пані Люба Кут, яка живе у Ванкувері. Ілюстрація на обкладинці, а також печені періжки поміщені за її старанням з надісланих нею фотографій. Приписи випробовані підписаними панями під кожним.

ВЕЛИКОДНІ ПРИПИСИ

Паска

1 табличка (або пачечка) дріжджів,
1¼ горнятка теплої води,
1 ложечка цукру,
1 горнятко молока,
¼ горнятка масла,
½ горнятка цукру,
1 ложечка соли,
2 яєць вбитих,
5 горнят муки Робін Гуд.

Дріжджі дати до води з цукром і хай постоїть 10 хвилин. Загріти молоко до гарячости, але щоб не кипіло. Додати до гарячого молока сіль, масло і цукор і відставити, хай простигне до літеплого, додати вбиті яйця і дріжджі і легко вимішати, дати муку і місити, аж тісто відстає від руки. Тісто має бути вільне. Поставити в тепле місце, щоб підросло удвоє. З того виробити дві паски, дозволити вирости до подвійної величини. Пекти у вимащеній формі у 350° коло одної години.

Подала **Катерина Коропатніцька,**
Бирнабі, Б. К.

— — — —

Смачна бабка

2 таблички свіжого дріжджа,
½ горнятка літеплої води,
1 горнятко праженого молока,
2 горнятка теплої води,
2 горнятка муки,
1 ложечка соли,
6 жовтків вбитих до білості,
6 білків вбитих на піну окремо,
½ горнятка цукру,
¾ горнятка топленоог масла,
1 горнятко родзинків.

Дріжджі розмочити в пів горнятку теплої води і хай постоїть 10 хвилин, додати охолоджене до літеплого молоко, воду і муку, замішати і хай розчина підкисне около пів години. Окремо вбити білки на піну, дати цукор до жовтків і вбивати до білости. Додати до розчини вбиті жовтки, білки, сіль і половину масла. Додати теплої муки і місити, тісто має бути повільне, додати решта масла і родзинки. Місити аж тісто відстає від руки.

Поставити в тепле місце хай тісто підросте, помісити і дати ще раз підрости. Накладати у форми і лишити хай підросте. Пекти у температурі 325° 15 хвилин, а потім знизити на 250° на ¾ або одну годину, залежно від величини форми.

Подала **Анна Гуцуляк,**
Ванкувер, Б. К.

— — — —

Українські пиріжки

1 горнятко води,
1 горнятко пареного молока,
2 яєць,
½ горнятка цукру,
3 столових ложки масла,
3 столових ложки соняшникової олії,
1 чайна ложечка ванілії,
1 пачечка дріжджів,
5 горнят муки.

До ½ горнятка води дати одну ложечку цукру, всипати дріжджі і хай постоїть 10 хвилин.

До розбитих яєчок додати цукор, тепле молоко і воду, (щоб все було тепле), додати сіль, ванілію, масло і олію та розпущені дріжджі. До маси додати муку і місити тісто, щоб не було густе, але як муки замало, то ще додати. Вибрати замісене тісто з посудити на стільницю, помастити тісто олією, щоб не засихало і лишити на пів години в теплім місці, щоб підросло, після того помісити і знов лишити на пів години.

По цім розтачати тісто на варениці, викроювати круглі варенички, величини приблизно як на вареники, але трохи грубші. Тепер варенички з двох сторін порозрізувати, накладати по чайній ложечці начинку з сира, маку чи будь яких овочів, завивати їх переплітаючи краями тіста. Вироблені періжки вкладати на вимащену олією бляшку, не дуже густо і зверху помастити розмішаним з молоком яєчком. Коли пиріжки готові дати їм постояти ще приблизно 20 хвилин, а тоді пекти в температурі 300° біля 20 хвилин.

Подала **добр. П. Блажук,**
Волей, Б. К.

— — — —

Бабка, що все вдається

2 ложки дріжджів,
¾ горнятка літеплої води,
2 ложечки цукру,
1 горнятко пригрітого молока,
6 горнят муки,
1 ложечка соли,
4 жовтки,
2 цілих яєць,
¾ горнятка цукру,
1 горнятко масла,
2 ложки меду,
1 горнятко родзинків.

Розпустити 2 ложки цукру в теплій воді, додати дріжджі і хай постоїть 10 хвилин. До гарячого молока (не кипячого) дати масло, мед і хай вистигне до літеплого. Окремо вбити яйця на піну, додати цукор і дальше вбивати до білости. Додати тепле молоко з маслом і медом, вимішати, додати дріжджі і легко вбивати. Замі-

Так виглядають великодні періжки

сити легко теплою посоленою мукою, тісто має бути вільне, місити, щоб аж відставало від руки.

Додати сполокані й висушені родзинки, поставити в тепле місце, щоб тісто підросло вдвоє, приблизно одну годину. Помісити, за 10—15 хвилин накладати в форми наперед приготовані, наповнюючи ¾ частину форми. Хай підросте до верху форми, около 1 години. Помастити верх яйцем розбитим з водою, або молоком. Пекти в 300° ¾ до одної години.

Подала **Оксана Сироїд,**
Ванкувер, Б. К.

— — — —

Галицька начинка

На один корж:

3 горнятки муки,
3 ложечки порошку до печива (бейкінг павдер),
1¼ ложечки соли,
3 яєць вбитих,
¾ горнятка молока.

Муку, порошок і сіль пересіяти 3 рази. Вбити яйця, змішати з молоком і звести тісто до купи. Якщо потрібно більше молока то додавати по краплі нараз. Тісто має бути м'яке. Виложити тісто на підспану мукою стільницю і легко помісити. Розтачати тісто на пів цаля грубости (два коржі, або один великий), положити на вимащену товщем бляху посипану мукою і пекти в 375° до 400° приблизно 25 до 30 хвилин. Коли простигне покраяти корж на куснички ½ цаля.

— — — —

Начинка

½ до ¾ горнятка товщу з свинячої печені,
2 горнятка сосу з свинячої печені.

Коли замало сосу, дати гарячого молока. Полляти покраяний корж і лишити, щоб кусничкі просякли сосом. Можна підкидати час від часу, але дуже уважно, щоб кусочки коржа задержали свою форму. Тепер взяти,

5 яєць вбитих,
½ ложечки соли,
¾ ложечки мішаного коріння (олспайс) до смаку,
¼ ложечки перцю.

Вбити все разом і цією масою полляти куснички коржа, легко підкинути, щоб все вимішалось. Ця маса надається до начинювання ребер і шинки (не вудженої), можна її подавати окремо, як начинку. Вложити у форму і пекти приблизно 1 годину в 350°.

Подала **Василина Лисак,**
Волей, Б. К.

— — — —

Великодний макарон

2½ горнятка шаткованого тіста (нуделс),
¼ горнятка цукру,
½ ложечки соли,
¼ ложечки цинамону,
½ горнятка родзинків (сполоканих),
3 яєць,
1 горнятко праженого молока (охолодженого),
½ горнятка розтопленого масла.

Зварити макарони в посоленій воді аж змякнуть, (1 ложечку соли до 6 горнят води). Висипати на друшляк і хай простигне, дати до миски. Додати розтоплене масло і добре вимішати. Яйця добре вбити, додати цукор, сіль і посипати родзинками, вимішати. Вложити масу у вимащену маслом форму і пекти в 350° 30 хвилин аж верх зарумяниться.

Подала **Марія Вакалюк,**
Ванкувер, Б. К.

ВДАЛА ІМПРЕЗА В САСКАТУНІ

За давньою традицією відділ ім. О. Кобилянської в Саскатуні рік-річно влаштовує товариський чайок членства, на якім офіційно вітає нових членок, що включилися до організації впродовж року. Саме така імпреза з доповіддю відбулася 18-го лютого пополудні при співучасті великого числа жінок і чоловіків. Дохід з імпрези призначено на „Промінь".

Пані М. Гарбуз вступним словом пояснила ціль цієї оказії і керувала програмою. Після проведеної о. Удодом молитви, голова відділу, пані Е. Табачнюк, пояснивши значення жіночої організації, викликала нових членок одна за одною і кількома словами представила кожну зокрема. Нових членок було 19, більшість з них з наймолодшої верстви, а між ними було дві не-українки з мішаного подружжя. Співучасники привітали їх грімкими оплесками.

Пані Віра Лабач представила гостю бесідницю, пані Савелю Стечишин. У своїй доповіді бесідниця з'ясувала потребу організації, зокрема в сучасних умовах, коли тільки зорганізованою силою українське суспільство може допомагати своїм вільним голосом поневоленій Україні. Далі вона звернула увагу, що 1968 рік проголошено Міжнародним Роком Прав Людини, а саме право людини є порушені в Україні і там йдуть знущання над людською гідністю, доказом чого є масові арешти молодих культурних діячів. Переповідаючи побіжно зміст книжки „Лихо з розуму", в якій є матеріяли 20 засуджених діячів і їх заяви до верхівки в Советах, бесідниця підкреслила потребу широко розголошувати про це нелюдське насильство. Українці мусять організованим шляхом протестувати, вдаватися до Об'єднаних Націй, до свого канадійського уряду і до канадійської делегації, що візьме участь в Конференції в Тегерані. Жіночі організації зокрема повинні подумати, які кроки взяти в обороні ув'язнених жінок і взагалі в обороні жінок і дітей в поневоленій Україні.

Доповідь викликала велике зацікавлення. Пані Ірина Юрашак подякувала пані Стечишин теплими словами.

Після доповіді відбулася чайна гостина в дружній атмосфері при окремих столиках, застелених вишитими обрусами. Господинею гостини була пані А. Янів, а чайком і присмаками завідувала пані К. Заведюк. Інші пані, що мали припоручені обов'язки на цій імпрезі, були — пані А. Гарасимчук, А. Токарчук, Е. Симчич, Н. Дептух, А. Ріпак.

На розігравку призначено однорічну передплату журналу „Промінь" і щасливе число випало пані С. Грещук. Присутні ще довго не розходилися, гуторили й обмінювалися думками.

С. Сорочка, прес. референтка.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ ЖУРНАЛА

Коли прочитуємо колонки пожертв на журнал, імена відділів, референток, хочеться кожному відділові, кожній референтці, кожній особі, що дає свою пожертву на пресу висловити окрему подяку.

Праця для журнала у багатьох наших відділах вже увійшла як необхідна річна діяльність. І цей вияв треба цінити, бо як довго членство піддержує свій журнал, так довго воно дорожить ним, читає його і знає його вартості.

Прочитуючи місцевості та їх працю для журнала, завважуємо, що вплату передплат на місцях проводять референтки, або секретарки відділів і надсилають до адміністрації. Це заощаджує час адміністраторці висилати упімнення, заощаджує видатки на поштові марки й інше.

Увійшло вже в традицію, що відділи із своїх урочи-

(Докінчення на останній стор. обкладинки).

P 7G
SAMYCIA MRS S JAN 69
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA
I

стих святкувань ювілеїв, роковин, Свята Книжки, роковин Лесі Українки призначують доходи на журнал. І цією дорогою засилаємо всім тим, що працюють в користь журнала, наше щире спасибі.

— — — —

Форт Вілліям, Онт. — Відділ ім. О. Пчілки, А. Стасів переслала $24.00 на прес. фонд і передплати (одна нова); 8-го березня зі свята Л. Українки $21.00.

Гронлид, Саск. — Марія Данилюк придбала 3 нові передплати.

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана, С. Пауш на передплати $28.00.

Ошава, Онт. — Відділ Барвінок, В. Кузменко на передплати й прес. фонд $17.00.

Вегревил, Алта. — Відділ ім. Княгині Ольги, О. Мельничук на передплати (одна нова) $24.00.

Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, реф. С. Копельчук переслала $15.77 на передплати (одна нова).

Стінен, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. К. Гунко переслала $40.00 на відновлені передплати.

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Й. Римар на прес. фонд і передплати (одна нова) $47.00 Пані Анна Панчук із свята Лесі Українки переслала $22.82.

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги. реф. Бойко переслала 20-го лютого $24.00 на передплати, — 1-го березня передплати й прес. фонд $70.00.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Пелепяк на відновлені передплати $20.00.

Ніягара Фалс, Онт — П. Гладинюк на прес. фонд і передплати (одна нова) $10.00.

Мирнам, Алта. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Ксеня Ханасик на передплати $36.00, на прес. фонд відділу $20.00.

Дніпер, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської (Мазепа), реф. О. Маковська на поновлення передплат $36.00.

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф Л. Крепякевич на поновлення передплат $40.50. Добр. О. Бойчук на прес. фонд відділу $5.00.

Саскатун, Саск — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбуз на відновлені передплати $48.00, на прес. фонд з чаю членського вечірка $66.00. Пані М. Дорош $12.00 на передплати одна нова).

Форт Вілліям, Онт. — Відділ ім. Доньки України, реф. О. Ковальчук на відновлення передплат $48.00.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Білоус на відновлені передплати й прес. фонд $29.00.

Блейн Лейк, Саск. — Відділ ім. Харитї Кононенко, реф. М. Цьона на передплати й прес. фонд $38.00.

Виндзор, Онт. — Марія Гургула на передплати й прес. фонд $26.00.

Донвил, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. П. Прощишин на відновлені передплати $20.00.

Геффорд, Саск — Відділ ім. О. Басарабової, реф. добр. П. Мельник переслала $20.00 на передплати (одна нова).

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Е. Несміла на поновлені передплати $24.00.

Реджайна, Саск — Відділ ім. Доньки України з нагоди 40-го ювілею відділу А. Мудра переслала $50.00 на прес. фонд. Реф. М. Юзик на передплати $24.00, збірка на прес. фонд в домі М. Андрейчук $9.00.

ПОЖЕРТВИ

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, М. Богдан переслала $40.00

Волей, Б. К. — Г. Боярчук, збірка на прес. фонд 39.00

Монтреал, Кве. — Відділ ім. Доньки України, голова Галина Сенишин переслала на прес. фонд 30.00

Добр. Л. Слюзар із збірки на прийнятті в честь К. Савицької 10.00

К. Савицька переслала зі збірки на прийнятті в честь Т. Білоніжки 10.00

Ендру, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, секр. Р. Гуцуляк переслала 10.00

Торонто, Онт. — Збірка на поминальнім обіді покійної родини Крізел, І. Лангер переслала 21.00

Єлов Крік, Саск. — Із збірки на похороні бл. п. Варвари Вербної, Іван Дорош переслав 5.00

Ватерфорд, Онт. — З нагоди ювілейного свята о .і добр. Глуханюків, збірку переслав о. Т. Глуханюк 5.00

Пані Марія Москалюк, Н. Соррі, Б. К. 5.00

Пані Йосефа Чепесюк, Форт Вілліям 5.00

Пані Марія Гургула — Виндзор, Онт. 12.00

Пані Марія Цьона — Блейн Лейк, Саск. 5.00

Пані А. Бриштен — Содборі, Онт. 3.00

Пан С. Ємчук — Содборі, Онт. 2.50

По $2.00 — А. Чулій, К. Шмигельська, В. Пастушок і А. Романко — Торонто; М. Гошко — Ванкувер; П. Гладинюк — Ніягара Фолс, Онт.; К. Лацик, П. Гарасимів — Виндзор, Онт.; В. Кузменко, Калун — Ошава, Онт.; Г. Гуменна — Едмонтон; Г. Сименів — Саскатун; Н. Зелинська — Вінніпег; Л. Пасинек — Ватерфорд, Онт.; П. Блазенко, М. Пелепяк — Стовні Крік, Онт.; К. Малінська — Райн, Саск.

По $1.00 — Т. Бобро — Ст. Кетеринс, Онт.; І. Різник — Келгарі, Алта.; добр. В. Симчич, А. Бабляк, Г. Михальчук — Монтреал Л..; Іван Данилевич — Ватерфорд, Онт.; А. Никитюк — Порт Алберні, Б. К.; Ю. Боярчук — Леднер, Б. К.; Дяк, Гаврійчук, Кріль, Л. Драпак, І. Лангер, А. Андрушенко, Е. Таборовська, С. Григоряк, М. Колодій, С. Іваницька — Торонто; М. Мельничук — Мирнам, Алта.; Е. Чаборик, М. Телега — Виндзор, Онт.; Е. Охітва — Скарборо, Онт.; Ю. Стефин — Бімзвил, Онт.; панна С. Іванів, Н. Кінащук — Стирджис, Саск.; О. Никифорук — Ричард, Саск.; М. Березюк, Б. Березюк — Айтуна, Саск.; М. Климчук — Торгилд, Алта.; П. Хохолик — Канора, Саск.; А. Стасів, К. Біла, Т. Литвин — Форт Вілліям; В. Щербій — Мелфорт, Саск.; М. Школяр — Едмонтон; О. Мишкевич — Давнсвю, Онт.; А. Лазарович — Саскатун; М. Тулик — Ендру, Алта.; М. Гамонів — Калгері, Алта.; добр. К. Квасницька — Четам, Онт.; А. Коваль — Овкборн, Ман.; А. Катрусяк — Ванкувер; А. Підвисоцька, А. Решетило — Ст. Лаврент, Квебек; Р. Кавулич — Блейн Лейк, Саск.; В. Сеньків — Вишарт, Саск.; Е. Кравчук — Норт Соррей, Б. К.; А. Самець — Давфин, Ман.; Манько — Ошава ,Онт.; В. Демосюк — Лашін, Кве.; В. Іщенко — Вінніпег; Г. Довбета — Гамільтон, Онт.

По .50 ц. — М. Гнатюк, О. Торошенко — Виндзор, Онт.